New York Public Library 470 Fifth Ave.

VIENYBĖ

Lithuanian National Weekly

LXVI M. 37 N. BROOKLYN. N. Y. PENKTADIENIS, 1951 M. RUGSĖJO (SEPT.) 14 D. KAINA 10 C.

RUDUO LIETUVOJE — Zarasai.

Šiandien

Argi jis nusižudė?
Kuris sugrįš atgal
Gromyko ir satelitai
Taika su Japonija

JUOZAS TYSLIAVA

Rašytojo Louis Adamic mirtis — didelė paslaptis, kurią išaiškinti vargiai, ar pajėgs FBI agentai.

Kaip ten bebūtų, bet nesinori tikėti, kad Louis Adamic, kuris yra parašęs tiek knygų, būtų žudęsis ir nepalikęs jokio laiško visuomenei, draugams ar bent žmonai.

Kita vertus, velionis baigė rašyti knygą apie maršala Tito, bet jos rankraščiai dingę...

Visa tai primena Trockio ir Krivickio istorijas.

Žodžiu, abejotina, ar Louis Adamic nusižudė.

Tai galėjo būti ir Kremliaus agentų darbas.

**
*

Šuo — vienintelis gyvulys, kuris domisi astronomija.

Kodėl? Todėl, kad jis, žiūrėdamas į mėnulį, loja.

O ką bekalbėti apie žmogiškus lūnatikus, kuriuos tas žemės palydovas dar labiau veikia?...

Na, bet mėnulis vilioja ir realiai galvojančius mokslininkus, kurie štai rugsėjo 3 d., susirinkę vadinamame aeronautikų kongrese, Londone, pareiškė:

"Po dvidešimt penkerių metų žmonės skris į mėnulį."

Gal būt. Bet aš visdelto norėčiau būti tuo žmogum, kuris sugrįš atgal...

**
*

Vargiai, ar kada nors buvo toks tarptautinis susirinkimas, kuris būtų taip sklandžiai praėjęs, kaip San Francisco konferencija.

Nežiūrint Gromyko protestų, kurie buvo pareikšti net dvylika kartų, konferencija baigėsi tuo, kuo ji turėjo baigtis — 48 valstybių delegatų pasirašymu taikos sutarties su Japonija.

Taigi, anot Trumano, "mūsų buvęs priešas sugrąžintas į taikingų valstybių draugiją".

Kiek tai liečia Sovietų Sąjungą, jos vadai, žinoma, kitaip mano.

Stalinas ir jo politbiuras mano, kad Japonija dabar bus ruošiama karui prieš Sovietų Sąjungą.

Tegu sau mano.

**
*

Televizijos dėka, mes turėjome progos sekti San Francisco konferencijos eigą.

Ypač buvo įdomu stebėti priešpaskutinę konferencijos sesiją, kai Sovietų Sąjungos delegacijos pirmininkas Gromyko staiga pakilo iš savo vietos ir ėmė žingsniuoti lauk.

Sovietų Sąjungos satelitai, Lenkijos ir Čekoslovakijos delegacijų nariai, kurių tarpe buvo viena moteris, taip pat — lapatai, lapatai—paskui Gromyko...

Gromyko, kuris gal būt norėjo išeiti... parūkyti, pamatęs tą "karavaną," tuojau grįžo atgal.

Paskui grįžo ir Čekoslovakijos delegatė, bet ji, matyt, būdama "sukonfūzyta," žlekt ir atsisėdo ne savo vietoje...

**
*

Taikos sutarties su Japonija pasirašymas anaiptol dar nereiškia taikos Azijoje.

Priešingai, reikia manyti, kad Sovietų Sąjunga, gavusi sprigtą į kaktą San Francisco konferencijoje, mėgins atsigriebti Korėjos fronte.

Faktas yra faktu, kad Keosongo derybų metu komunistų jėgos Korėjoje buvo stiprinamos ne tik naujais kinų kariuomenės kontingentais, bet taip pat "savanoriais" iš Kaukazo ir sovietų tankais bei lėktuvais.

Naujas ir, kaip dabar atrodo, neišvengiamas komunistų puolimas Korėjoje reikštų — ką?

Tai reikštų naujus nuostolius, didesnį pavojų taikai Azijoje ir visame pasaulyje.

RUOŠIAMA TAIKOS SUTARTIS SU VOKIETIJA

Sąjungininkai ėmėsi realistinės politikos

Nespėjo užgęsti San Francisco operoje šviesos, kaip visuomenės dėmesys jau nukreiptas į Washingtoną, kur Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos užsienių reikalų ministrai susitiko paruošti taikos sutartį su Vokietija.

Dar ne taip senai Londonas buvo užėmęs tuo klausimu neigiamą poziciją ir vakarų valstybės kritikavo anglų izoliacionizmą, prieš norą įsijungti į Europos susivienijimą.

Šiandien joks kraštas nebegali gyventi izoliotai, tad visai normalu, jei vakariečiai spaudžia anglus, kad jie eitų iš vien su vakarų Europos valstybėmis.

Washingtone labai plačiai bus kalbama apie Europos armiją ir tikimasi, kad Anglija pakeis savo nusistatymą dėl vokiečių kariuomenės dalių įjungimo į Europos armiją.

Šitas anglų pasikeitimas turi keletą priežasčių. Pirmiausiai, Eisenhowerio palankus atsinešimas Prancūzijos planui padarė didelį įspūdį į anglus, antra, penkių didžiųjų valstybių diskusijos Paryžiuje ir, ypač prancūzų — vokiečių nuomonių pasikeitimas, davė gerus rezultatus, pagaliau gaunami iš Vokietijos raportai parodo, kad Vokietijoje žmonės pilnai pritaria tam, kad vokiečių armija būtų po bendra Europos vadovybe, bet ne nacionalistinė armija.

Tad, galima tikėtis, jog pavyks be didelių kliūčių įjungti vakarų Vokietiją į bendrą vakariečių šeimą.

Jei to padaryti nepasiseks, tai reikia neužmiršti, sovietai tuo tik pasinaudos, išnaudodami Vokietijos viduj totalitaristinius elementus. Tad vakariečiai neturi gaišti. Reikia pakeisti senas pažiūras Vokietijos atžvilgiu ir parodyti jai didesnį pasitikėjimą jei tik vokiečiai tikrai nori būti vakariečių draugais.

Tas, kas buvo padaryta dėl Azijos, turės būti padaryta ir dėl Europos. Ir su tokiu pat greitumu.

Gi sprendžiant Europos klausimą, reikia pirmoj eilėj išspręsti Vokietijos problemą.

KETURIŲ KONFERENCIJA VOKIETIJOS KLAUSIMU

Amerika pasiūlė Anglijai ir Prancūzijai spalio mėnesį sušaukti konferenciją Romoje kur dalyvaus ir Vokietijos kancleris Adenaueris.

Šios konferencijos tikslas— paruošti politines bei karines sutartis su vakarų Vokietija, jai duodant lygias teises su vakarų valstybėmis.

Tokiu atveju būtų pasirašyta sąjunga tarp "trijų didžiųjų" ir Vokietijos, pagrista trimis punktais:

1. Garantavimas vakarų Vokietijos sienų saugumo.
2. Suverenumo davimas vokiečiams politinėj ir ekonominėj srity, nelaukiant, kol visa Vokietijoja bus suvienyta.
3. Nustatymas, kokiom jėgom vakarų Vokietija turės prisidėti prie vakarų Europos gynimo ir t.t.

Kaip galima toliau priešintis Vokietijos atgimimui, jei padaryti tokie nusileidimai Japonijai. Niekas neužmiršo vokiečių siautėjimo, bet silpno neorganizuoto krašto buvimas pačiame Europos gynimosi centre, būtų pats geriausias koziris Maskvai.

— Tarp dviejų pavojų, — aną dieną teisingai pasakė prancūzų ministras Schumanas, — atėjo momentas pasirinkti mažiau pavojingesnį.

Amerikiečiai ėmėsi realistinės politikos Japonijos atžvilgiu, tą patį turi padaryti pran cuzai ir anglai dėl Vokietijos.

Kai kurie komentatoriai dar prieš San Francisco konferenciją rašė, jog taikos sutartis su Japoni a esanti nerei kalinga ir okupacinis režimas galįs būti tęsiamas, kad neiššaukus komplikacijų su sovietais.

Kas atsitiks, jei po Washingtono konferencijos sąjungininkai nutars pasirašyti taiką su Bonn vyriausybe?

Ar Sovietų Sąjunga atsiųs Gromyko, ar kitą savo diplomatą, suardyti projektą?

Tokiu atveju Sovietų Sąjunga nieko nebūtų pasimokinusi iš gautos San Francisce pamokos. Tęsdama savo agresinę politiką, ir atsisakydama duoti įrodymus taikingų norų (jeitik ji tokius turi), pasieks visai priešingus rezultatus, negu ji siekia. Sąjungininkų blokas kas diena didėja ir stiprėja.

PARALYŽIUOJANČIOS DŪJOS

pats baisiausias ginklas ateities kare

Kalbėdamas apie Amerikos ginklus, prezidentas Trumanas pastebėjo, jog yra išrasti patys fantastiškiausi ginklai.

Smulkmeniškai dar nežinomi visi šie ginklai, bet jau juos galima suskirstyti į dvi kategorijas: taktiškus ir siaubingus ginklus.

Prie taktiškų ginklų priklauso artilerijos atomiški sviediniai, kuriuos galima bus panaudoti kovos lauke. Amerikiečių artilerija jau daro bandymus ir sunkieji tankai buvo nuo jų sutrinti į dulkes. Taip pat buvo išbandytos raketos su atominėm bombom. Pagaliau, prie taktiškų ginklų galima priskirti ir atomišką povandenį laivą, kuris gali plaukti po vandeniu tūkstančius mylių.

"SIAUBO" GINKLAI

Šitie ginklai turi visai kitą užduotį: sukelti kuo didžiausią paniką priešo eilėse, pakertant kovotojų moralę.

Karišk iai tyrinėjami naujas "napalm" bombas ir kalbama apie padegamasias bombas, kurios bus net baisesnės už "napalm".

Nekalbant jau apie atominę bombą, kuri pasilieka pačiu baisiausiu ginklu, amerikiečiai surado būdą panaudoti radioaktyvines dulkes. Bakteriologinėj srity irgi padaryta didelė pažanga. Priešo kraštą lengvai galima bus apkrėsti maru, cholera ir kitom baisiom ligom. Išrastos net tokios bombos, nuo kurių sprogimo javai ir bet koks kitas maistas pasidaro nebetinkamas vartojimui.

PATS BAISIAUSIAS GINKLAS

Tačiau, pats baisiausias ginklas ir apie kurį visai mažai kalbama, bet kuris bus pats galingiausiu ginklu amerikiečių rankose, tai "paralyžiuojančios dūjos" kurios, kaip sako amerikiečių ekspertas John R. Wood, yra pačios mirtingiausios.

Tokiom dūjom apnuodintas žmogus iš pradžių pajunta galvos skaudėjimą ir didelį skausmą akyse, vis sunkiau ir sunkiau pradeda alsuoti. Paskui žmogų pagriebia konvulsijos ir jis paralyžuotas miršta.

Šitos dūjos yra be jokio kvapo ir ant odos neiššaukia jokios reakcijos.

— Panaudotos prieš priešo kariuomenę ir civilius, — sako pulkininkas Wood, — šios dūjos sukels tokį pat siaubą, kaip ir atominė bomba, kas galės palaužti paskutinę rezistenciją.

"Valymai" Čekoslovakijoje

Po "persiorganizavimo" čekoslovakų komunistų partijos, ministerijose padaryti pakeitimai — nušalinti visi, buvusio gen. sekretoriaus Slanskio draugai.

Manoma, kad šis "valymas" įvyko dėl penkmečio plano nepasisekimo.

Korėjos fronte dabar naudojami nauji šarvuoti automobiliai, kuriais kareiviai apsaugojami nuo šautuvų kulkų ir sprogstančių bombų skeveldrų.

KREMLIUS GAVO GERĄ PAMOKĄ

GROMYKO 'BOMBA' NESPROGO

Ko sovietai buvo atvykę į San Francisco?

San Francisco konferencija vyko kaip buvo numatyta. Sutartis su Japonija buvo pasirašyta numatytą valandą. Šį kartą Gromykui nepasisekė jos susabotuoti ir Sovietų Sąjunga pasijuto izoliuota su savo dviem satelitais čekais ir lenkais prieš stiprų 48 tautų bloką.

Lauktoji Gromyko bomba ši kartą nesprogo.

Štai pagrindiniai rezultatai šios konferencijos iš kurios Kremliaus politikai turės pasimokyti.

Pati konferencija buvo mažai svarbi. Ten buvo suvažiavę atstovai pasirašyti taikos sutartį su Japonija ir buvo aiš ku, kad ji bus pasirašyta. Tad ko ten buvo atvykusi sovietų delegacija? Ar tik pranešti, kad ji nesutinka su paruoštu tekstu? Bet tas nei kiek nejaudino kitų. Reikalauti, kad būtų pakviesta komunistinė Kinija? Bet, ar dėl to verta buvo Gromykui padaryti tiek tūkstančių mylių kelio. Patiekti pasiūlymus? Bet iš anksto buvo žinoma, kad jie nebus nagrinėjami.

Tad ko?

Štai ko jis buvo atvykęs:

Kremliaus žaidimas, kurį jis norėjo pravesti San Francisce, susidėjo iš to, kad pateikiant kontra-projektą, tikėjosi gal pavyks iš vienur gauti tris ar keturius balsus ir kitus priversti susilaikyti, kad tokiu būdu suskaldžius bloką, ir galėtų sakyti amerikiečiams:

— Ar jūs nematote, kad ne visi svečiai eina su jumis.

Šitas Kremliaus bandymas praėjo didžiausiu nepasisekimu, kokį kada buvo gavusi komunistų diplomatija.

Iš šios konferencijos Sovietų Sąjunga išėjo slėpdama savo veidą nuo gėdos. Jokia valstybė, į kurią ji taikė su savo planu, nepasidavė į spąstus.

Sąjungininkams tai yra didžiausias pastiprinimas. Gal būt, ne visos ten susirinkusios valstybės buvo vienos nuomonės dėl sutarties. Bet vienas dalykas kuris sujungė vienus su kitais: tai reikalingumas gintis prieš grasinimą iš sovietų pusės.

Jei buvo iki to daeita, kad susikūrė vakarų blokas, kas kitas kaltas jei ne Kremlius. Tai šaltojo karo vaisiai, kurį sovietai veda nuo pat antrojo karo pabaigos, tai Korėjos karo rezultatas.

Jei Stalinas nori karo, kuo niekas neabejoja, tai jis dabar žinos, kad prieš save turi stiprią koaliciją, kuri kiekvieną dieną darosi stipresne ir kuri am neduos jokio šanso laimėti karą.

Jei jis nori taikos, tai turi duoti konkrečius įrodymus, kurie leistų atnaujinti diskusijas.

Pirmas geros valios įrodymas turėtų būti parodytas Korėjoje. Tik tada Gromyko galės tikėtis pasisekimo tribūnoje.

Susprogdino komunistų banką Paryžiuje

Jau kuris laikas kaip Prancūzijoje prieš komunistus ekstremistai dešinieji išplėtė akciją, kuri pasižymi atentatais ir komunistų įstaigų sprogdinimais.

Šį kartą paslaptingiems "teroristams" pasisekė padaryti didelį sprogimą. Paklišę beveik du svarus sprogstamos medžiagos "plastik" po šiaurės Europos Komerciniu banku, jie pridarė milžiniškus nuostolius.

Šito banko administraciją išimtinai sudaro sovietų piliečiai ir per ji yra išmokami komunistų partijai pinigai, gaunami iš Maskvos. Banko kapitalas 50 milijonų susideda iš 100,000 akcijų, kurių 99,700 turi Sovietų Sąjunga.

Policija galvajo, kad ši sprogimą galėjo šį kartą padaryti patys komunistai, kad sukėlus apie save dėmesį, nes paskutiniuoju laiku jų populiarumas Prancūzijoje mažėja.

SOVIETAI ATIDARĖ UGNĮ

Du sovietų karininkai antradienį Berlyne buvo įsiveržę į vakariečių zoną ir bejokios priežasties iš savo revolverių pradėjo šaudyti.

Vakarų policija juos bematant suėmė ir nuginklavo, sovietų okupaciniams organams tuojau pranešant apie įvykį.

Manoma, kad karininkai buvo girti, nes uždaryti į komisariatą, visą laiką dainavo rusiškas dainas ir linksminosi.

IRANAS ĮTEIKĖ ULTIMATUMĄ ANGLIJAI

Irano vyriausybės pirmininkas Mossadegh antradienį pasiuntė Anglijai savo garsųjį ultimatumą reikalaudamas anglus grįžti prie derybų stalo, arba priešingai grasindamas išsiųsti visus anglų technikus iš Irano.

Šio ultimatumo nuorašas atsiųstas ir Harrimanui.

Bijodamas būti nužudytas namuose, Mossadegh apsigyveno parlamente. Trylika opozicijos atstovų, dėl tų pačių priežasčių užsidarė Chabol Azim šventykloje.

Štai koks švelnus kraštas Iranas.

IŠ VISO PASAULIO

— Mandžiūrijoje, kaip praneša United Press, yra atvykę 80 vokiečių lakūnų ir 380 technikų iš rytų Vokietijos su sprausminiais lėktuvais.

— Sovietų Sąjungos užsienių reikalų ministras Vyšinski ketvirtadienį buvo priėmęs pas save JAV ambasadorių admirolą Kirk. Tai pirmą kartą po ligos Vyšinski priėmė užsienio diplomatą.

— Šiuo metu Washingtone amerikiečių, anglų ir prancūzų ekspertai baigia paruošti vakarų Vokietijos statutą.

— Korėjos fronte pirmą kartą per visą laiką pasirodė keli sovietų gamybos T-34 tankai.

— Emiras Tatal, išrinktas Jordanijos karaliumi vietoj žuvusio Abdulah. Total laimėjo karūną, bet neteko žmonos, kuri, pasilikusi Šveicarijoje, užvedė skyrybų bylą.

— Anglijos karaliaus Jurgio VI sveikata ant tiek pablogėjo, kad jis turėjo grįžti iš atostogų ir duotis daktarams išegzaminuojamas.

— Šią savaitę į Washingtoną atvyksta italų vyriausybės pirmininkas Gasperi, prašyti, kad būtų "sušvelninta" taikos sutartis.

— Anglai galutinai nutarė visiškai nutraukti derybas su persais, kol vyriausybėje bus Mossadegh. Jei bus bandoma 380 anglų išvaryti iš Irano, bus atsakyta kariška jėga. Du anglų naikintuvai jau atplaukė į Abadan.

—Vatikanas nesutinka, kad Mgr. Stepinac, kuris dabar sėdi kalėjime, būtų iš Jugoslavijos ištremtas į Italiją. Popiežius nori, kad Mgr. Stepinacui vėl būtų gražinta Belgrade arkivyskupija.

— Sovietai ruošia taikos sutartį su rytų Vokietija dabar vykstančioj Maskvoj satelitų konferencijoje.

Amerikos Lietuvių Savaitė

Chicagoje Margutis organizuoja Lietuvos Operos ir simfonijos muzikos šventę

Sunku rasti Chicagoje bent vieną lietuvį, kurs kas vakarą — neklausytų Margučio programos, radijo valandos. Tos valandos jau eina 23 metai — kasdien ir kasdien, o ketvirtadieniais net du kartu į dieną. Šiuo metu Margutis savo radijo valandomis ypatingai išpopuliarėjo. Todėl visas Margutis visiems Chicagos lietuviams pasidarė toks artimas, savas, šiltas. Margučio visi parengimai sutelkia net po keliolika tūkstančių lietuvių. Bet už tai ir pats Margutis — kai jau ką nors ruošia, tai visados ruošia plačiai įvairiai, toli užsimojęs ir didele energija. Štai ir dabar Margučio vadovybė skelbia, kad ji dar šiais metais — gruodžio 16 d. — organizuoja Lietuvos Operos ir lietuviškos simfonijos muzikos šventę. Šventė įvyks Chicago Orchestra Hall, dalyvaujant visiems Lietuvos Operos artistams ir Chicagos Simfoniniam Orkestrui, kurio sąstatas arti šimto asmenų. Tą didžiulį orkestrą diriguos muzikas Aleksandras Kučiūnas.

Tokios šventės ir tokio įvykio iki šiol dar neturėjo Amerikos lietuviai. Iki šiol buvo stačiai neįmanoma tokį dalyką įgyvendinti, nes patiekti Lietuvoj statytų operų vaizdus reikia puikaus orkestro ir didelio skaičiaus artistų. Tokį platų reikalą pravesti reikia didelės finansinės rizikos, reikia geros organizacijos ir daug daug darbo. Bet Margutis su savo patyrimu ir turima taika yra iki šiol padaręs puikiausių parengimų ir sutelkęs minių minias žmonių. Jam ir šis didžiulis užmanymas nebus per sunkus.

Bilietai į šią nepaprastą muzikos ir Lietuvos Operos šventę jau platinami. 3000 asmenų talpinanti salė, aišku, nėra didelė, ir, tikriausiai, nemažai žmonių negalės patekti.

Tikrai džiugu, kad Margutis ėmėsi tokio darbo. Iki šiol čia gyvenantieji Amerikos lietuviai iš naujakurių tik girdėjo pasako imus apie Lietuvos Operos ir lietuviškos muzikos klestėjimą pačioj Lietuvoj. Gi dabar jie turės progos įsitikinti, kad tikrai Lietuvos muzikinis pasaulis buvo platus ir įvairus.

Girdėti, kad į šią šventę ruošiasi ekskursijomis važiuoti artimesnės lietuvių kolonijos, esančios už Chicagos ribų. Dar laiko yra nemažai, bet bilietai jau parduodami nuostabiai greitai. Reikia sveikinti Margutį, kad jis sumanė ir įvykdė tokį didelį lietuvių kulturinės propagandos darbą.

M. K.

LIETUVIS — POLICIJOS VIRŠININKO PADĖJĖJAS

CHICAGO, ILL. — Vietos policijos kapitonas William Balswick (Balsevičius) neseniai paskirtas policijos komisionieriaus padėjėju. Kpt. Balswick gimęs ir augęs Chicagos, policijos tarnyboje yra jau 32 metai. Jis yra sąmoningas lietuvis, nuolat matomas lietuvių pramogose. Aplamai, Chicagos lietuvių kolonija gali didžiuotis, turėdama visą eilę lietuvių aukštose valdinėse pareigose.

Kur yra Chicagos lietuvių istorija?

CHICAGO, ILL. — Savo laiku žinomas spaudos bendradarbis T. J. Kučinskas parašė Chicagos lietuvių istoriją, kurią vėliau Chicagos universitetas mikrofilmavo.

Pasirodo, tas Chicagos lietuvių istorijos rankraštis, kaip praneša Chicagos Universiteto dirm. Lawrence A. Kimpton, yra vietos viešojo knygyno (Public Library) žinioje.

Norintieji susipažinti su tuo veikalu, arba pasirinkti žinių apie Chicagos lietuvių praeiti, gali kreiptis į Alex Ladenson, Chicagos viešojo knygyno patvarkytoją. K. L.

Komunistų piknikas Lindene nepavyko

Rugsėjo 2 d. Lindeno, Elizabetho, Newarko, Bayones ir Brooklyno apylinkės lietuviai patriotai supiketavo Linden prie Liberty parko komunistiškosios lietuvių darbininkų liaudies draugijos pikniką. Apie kuris laikas stalinistų laikraštis visur skelbė, jog šitas piknikas tikėjosi pasipinigauti. Tam tikslui pats Antanas Bimba iš savo štabo atbildėjo dėl to, pasišienauti. Čia gi rado laukmeną. Didžiulė žmonių minia su plakatais ir Stalino paveikslais karikatūrose žygiuoja piketo linijoje. Aišku, viskis buvo sugadintas. Bet ir vienminčiai šį kartą pasidarbavo neištikimi. Vos tik pamatė piketo linijas jau iš tolo visko savo blizgančius neproletariškus automobilius ir motociklus suglaudę, atgal. Piknike tebuvo tik Bimba, valgių šeimininkės ir pora ištikimiausių draugų. Bet ir tie netrukus pradėjo skirstytis. Nieko nepadėjo nei raudonasis policijos kapitonas iš Brooklymo, atvykęs pasvečiuoti ant pečių. Jo "izvestijos" bimbininkų nuotaikos neatšvietė. Kada po šeštos val. vakare jau neliko ką piketuoti, piketas buvo užbaigtas rusiškomis ir angliškomis patriotinėmis kalbomis. T. B.

Skautų vadų suvažiavimas Clevelande

Lietuviai skautai, būdami ištikimi idealams, ir didžiausios tėvynės audros metu nepalužta. Jie gyvenimo ir kovos užgrūdinti eina gražesniu ir tvirtesniu keliu, siekdami vaisių.

Pagrindiniams organizacijos Pagrindiniams organizacijos reikalams aptarti, suseiti į glaudesnį kontaktą ir susipažinti su paskirų vietovių veikla, rugsėjo 1-2 dienomis įvyko Clevelande L. S. B. vadų pirmasis Amerikoje suvažiavimas. Dalyvavo Bostono, Chicagos, Detroito, Hartfordo, Clevelando ir kitų vietovių atstovai.

Sąskrydį vietos YMCA salėje atidarė Vyriausias Skautininkas prof. dr. Vytautas Čepas. Glaudžioje ir turininge kalboje pastebėjo, kad skautų veikla visuose žemynuose yra gaji ir turininga. Pabrėžė, kad skautai vainikuodami savo veiklą skautystės idealais, neatsilieka ir tėvynės laisvinimo darbe, visur ir visados propaguodami jos vardą kitataučiuose. Nors sutinka įvairių ir sunkumų, tačiau, visur eidami drąsiai ir tiesiai, lieka laimėtojais. Linkėjo ir toliau savarankiškai, su pasitikėjimu nuo nieko nepriklausomi dirbti Lietuvos ir skautystės gerovei.

Prezidiumą sudarė: skautininkas Jonaitis ir paskautininkis Nagionionis. Pirmininkavo du skautininkai pakaitomis. Po Vyriausiojo Skautininko, dvasios vadovo, Brolijos skyriaus vadovų ir vietos atstovų pranešimų, giedrioje ir darnioje nuotaikoje koje vyko diskusijos, kur buvo išaiškinta visa eilė svarbių organizacinių reikalų bei klausimų.

Nutarta JAV, kol veikla labjau išsišakos, tenkintis vienu rajonu, kurio vadeiva išrinko skautininką Vl. Paužą, pavaduotoju — vyr. skautininką Vincą Kizlaitį.

Sekmadienį 7,30 val. suvažiavimo dalyviai uždėjo vainiką ant kapo a. a. Lietuvos Respublikos prezidento, Skautų Šefo Antano Smetonos. Vainiko uždėjimo iškilmėse dalyvavo ir velionio žmona p. Sofija Smetonienė ir sūnus adv. Julius. Po to vyko Clevelando skautų vietininkijos lietuvių darželio aikštėje iškilminga sueiga, kurią sėkmingai pravedė paskautininkis Dučmanas. Keli vilkiukai ir skautai davė įžodį. Sveikino ir kalbėjo Vyr. Skautininkas, vietos skautų tėvų komiteto pirmininkas B. Gaidžiūnas ir vietininkas Dučmanas. Skautininkas Jonaitis supažindino su darželio istorija, kur daug nuopelnų turi Amerikos lietuvių didelis veikėjas K. S. Karpius ir kt. Po pietų pertraukos posėdžiauta dr. Tamošaičio rezidencijoje, kur malonus šeimininkas skautus labai širdingai priėmė ir užleido posėdžiams vieną gražiausių kambarių.

Vakare buvo įspūdingas laužas, kurio programa buvo įdomi ir įvairi. Pravedė paskautininkis Laurynaitis.

Sąskrydis praėjo labai darbingoje nuotaikoje ir širdingoje skautiškoje dvasioje. Clevelando skautai — skautės, tėvų komitetas ir visuomenė maloniai ir širdingai gelbėjo.

V. Labušiškis

ADVOKATAS J. B. BORDEN SVEIKSTA

Advokatas Jonas B. Borden (Bagdžiūnas), Chicagoje turįs offisą, 9 dienas išgulėjo ligoninėje. Dabar po operacijos jau sveiksta ir grįžo į namus.

Auka lietuvių gimnazijai Diepholze

LAWRENCE, MASS. — Vietos lietuviai, pasiųsdami auką Vasario 16 lietuvių gimnazijai Diepholze, Vokietijoje, tos gimnazijos mokiniams ir mokytojams parašė tokio turinio laišką:

Prisiųsdami Jums $402.62 pašalpos, norime atkreipti dėmesį, kad Amerikoje lietuvių pinigai uždirbami labai sunkiai, todėl ir aukų rinkimo pasekmės mažos. Į prisiunčiamą pašalpos sumą įeina auka ir 83 m. senutės motinos, kuri svetimame krašte nuo sunkaus darbo išlinkusia nugara, sugrubusia ranka, raukšliu išvagotu veidu, bet išlikusia Lietuvos vaikams meile atnešė auką, kad galėtų Jums padėti. Tačiau, turime apgailestauti, kad atsirado ir tokių lietuvių, kurie ardė tą artimo meilės darbą ir tuo pašalpos sumą šiek tiek sumažino.

Brangūs tautiečiai, neužmirškite, kad Lietuvos žemė kasdien drėkinama brolių kraujų ir ašaromis, o ištremtųjų vaitojimai ir kančios te mus užrūdina: mylėti Lietuvą, neišsiskirti dėl religinių ar politinių skirtumų. Te neišblėsta visų lietuvių širdyse pavergtos tėvynės šventas vardas, ir tėvynės laisvinimo darbe būkime visur ir visada vieningi.

Rengėjai.

ĮSPŪDŽIŲ UŽTEKSIĄ KELIEMS METAMS

Vincas ir Veronika Valaičiai buvo įlipę į 7207 pėdų kalną

PHILADELPHIA, PA.— Vietos pramoninkas ir veiklus lietuvis Vincas Valaitis daug metų sunkiai dirbo savo patiės įsteigtoje dirbtuvėje. Kadaise Vincas pradėjo taisyti automobilius mažoje dirbtuvėlėje, vienui vienas. Šiandien jo dirbtuvė išaugo į nemažą įmonę apimančią net šešis buvusius gyvenamus namus. Dabar šioje dirbtuvėje dirba apie 10 žmonių, tarp kurių — du Valaičių sūnūs.

Nenuostabu, kad Vincas ir Veronika Valaičiai, po tiek metų sunkaus darbo, nutarė bent trumpam laikui atsikvėpti ir aplankyti plačiąją Ameriką. Jiedu andai aplankė Kaliforniją, ypač įdomesnes vietas apie Los Angeles. Toje kelionėje skersai Ameriką Valaičiai įsigijo tiek daug įdomių įspūdžių, kad jų, anot Veronikos Valaitienės, užteksią keliems metams.

Tuo tarpu Vincas Valaitis sako, kad Kalifornija esanti ideali vieta gyventi... turtingiems. Paprastas darbininkas Kalifornijoje uždirbas žymiai mažiau, negu rytinėse valstybėse. Be to, anot jo, senieji vietos gyventojai šnairuoja į rytiečius. Šie gi nors ir gražiai įsikuria, vistiek ilgisi rytų, kuriuos paliko. Kalifornijos klimatas esą pasakiškas. Nežiūrint to, ten apsigyvenę rytiečiai dažnai pasigenda sezonų pasikeitimo ir... lietaus, kurio ten taip maža.

Kaip ten bebūtų, Valaičiai Los Angeles ir apylinkėse viešėjo šešias savaites. Per tą laiką jie aplankė visas įdomesnes vietoves, susipažino su vietos lietuviais, kurių dabar ten žymiai daugiau, ir pailsėjo.

Valaičiai pasakoja, kad Los Angeles lietuviai labai atokiai vienas nuo kito gyvena. Bet už tai sekmadieniais jie stengiasi pasimatyti, atvykę į lietuvišką bažnyčią. Velionio prelato Maciejausko įsteigta lietuvių parapija šiandien jau ne be ta savo gausumu ir didumu. Dabar statoma nauja bažnyčia, o senoji norima paversti sale. Vietos lietuvių klubas taip pat galvoja apie salės statymą. Nuolat būna lietuvių koncertai ir jie gana gausiai lankomi. Naujakuriai taip pat ineša daug gyvumo.

Valaičiai buvo aplankę garsųjį Hollywoodą, kur gyvena artistai ir kur sukamos filmos. Kaip žinoma, čia, rytuose, visi kalba apie Hollywoodą, visi, ypač jaunimas, svajoja kada nors jį aplankyti.

Tuo tarpu ten — Los Angeles, visi kalba apie New Yorką, ypač apie Broadway... Taigi kalmyno žolė visada atrodo žalesnė.

Kaip jau sakyta, klimatas Kalifornijoje yra pasakiškai malonus. Bet rytiečiai negali pamiršti savo krašto. Net senieji amerikiečiai atvykę iš rytų čia savo klubus vadina savo buvusių vietovių vardais. O ką bekalbėti apie mūsų naujakurius, kurie gražioje Kalifornijoje negali pamiršti Lietuvos. Kartą Vincas Valaitis viena naujakurį paklausė, kaip jam patinka tas kraštas. Jis atsakė, kad Kalifornija jam labai patinkanti, tik jis pasigenda Lietuvos vėjo...

Valaičiai nuvyko ir grįžo atgal lėktuvu. Jie ten dalyvavo giminaitės Dolores Brazer vestuvėse. Pakeliui Valaičiai aplankė savo gimines Chicagoje ir Grand Rapids, Mich.

Tai buvo malonios atostogos, kurių jau sakyta, Vincas ir Veronika Valaičiai tikrai buvo užsitarnavę. V. R.

THOMAS MATAS
REAL ESTATE
81 Fox Street
Waterbury, Conn.

UNION BRONZE FOUNDRY
High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKAS
SAVININKAS
(Pėda nuo Union Avenue)
Bridgeport, Conn.
TEL.: 3-4696

MIAMI, FLORIDA
SOUTHERN CROSS HOTEL
PAUL USONIS, savininkas
Jūs būsite patenkinti apsistoję šiame savo tautiečio viešbutyje.
KAINOS PRIEINAMOS
642 N. W. 3rd STREET, MIAMI 36, FLORIDA
Ph. 82-9500

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
Čia gaunami geriausi baldai, televizijos ir radijo aparatai, siuvamos mašinos, šaldytuvai ir visi kiti namų apyrangai reikalingi dalykai.
DUODAMA IŠMOKĖJIMUI 15 MĖNESIŲ
JOKIOS GARANTIJOS NEREIKIA
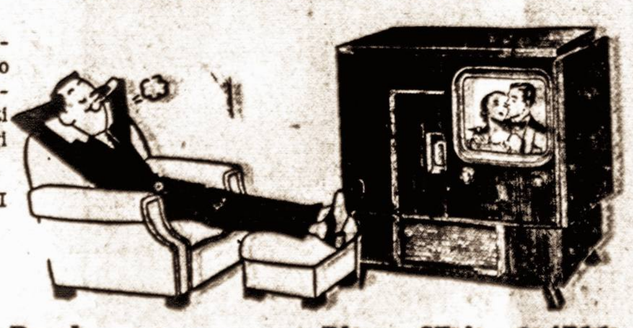
2310 West Roosevelt Road Phone SEeley 3-4711
CHICAGO 8, ILLINOIS
Atdara pirmadieniais, ketvirtadieniais iki 9:30 val. vak. Sekmad. nuo 11—4:30 popiet

SILVER BELL BAKING CO.
(Taip dabar vadinasi Varpo kepykla)
36-40 Stagg St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas STagg 2-5938
ANTANAS BALČIŪNAS, savininkas
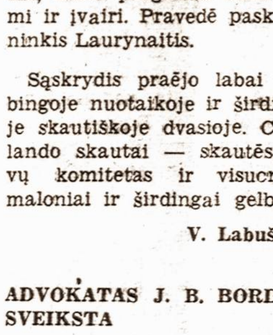

Kepa visokių rūšių duoną, ypač specialistai Europos ruginės duonos, kurios jie kepa keliolika rūšių
Vedybom ir parėm kėksų ekspertai
Taipgi kepa ir parduoda krautuvėms ir pristato į namus ne tik visokią duoną, bet ir Tortus, Kėksus, Pyragus ir Pyragaičius.
SUFFOLK COUNTY FARMERS MKT.
Silver Bell Baking Co., šeštadieniais čia turi savo produktų skyrių, todėl Long Islando lietuviai pasinaudokite tais vertingais produktais. Vieta — Middle Island, L. I. arti Jericho kelio.
Tel. Yaphank 3218 ar 3202.
Varpo kepykla greitu laiku atidarys savo skyrių Hicksville, L. I. Penktadieniais ir antradieniais bus HICKSVILLE FARMERS MARKETE. Norintieji užsisakyti Varpo kepyklos duonos ar pyragų, pašaukite aukščiau paduotu telefonu arba parašykite:
SILVER BELL BAKING CO.
Box 44 Middle Island, L. I.

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE CAFE
1700 Frankford Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

TAUPYKITE ŠIOJE SPARČIAI AUGANČIOJE BENDROVĖJE
Pasidėkite savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association
KUR—kiekvieno taupomi indėliai yra federalinės valdžios agentūros apdrausti iki $10,000.
KUR—vissada buvo ir yra išmokama aukštas dividendas visiems mūsų taupytojams.
KUR—pinigai kiekvienam taupytojui buvo ir yra išmokama pagal pareikalavimą.
KUR—patarnavimas visuose finansiniuose reikaluose yra teisingas ir mandagus.
TURTAS VIRŠ $6,700,000
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASS'N
JOHN PAKEL, President
6234 S. Western Ave Tel. GRovehill 6-7575

BOSTON BAKING CO.
J. Tamošauskas
B. Andriušaitis
Lietuviška duona ir pyragaičiai
Pristatoma į namus ir krautuves
8 Ames St., Lowell, Mass.
Tel. 2-6797

DIAMOND CAFE
V. B. Santeckas ir V. Bukauskas, sav.
Alus, degtinė, vynas
305 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
SO 8-9094

BEE HIVE RESTAURANT
Wm. A. Aliukonis, Sav.
Alus, pirmos rūšies maistas
Kviečiami svečiai, atvykę iš kitų valstybių.
56 High St., Nashua, N. H.

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-4747
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

M. J. VERBYLA
Metalinių reikmenų
krautuvė 861 Bank Street
Degtinės krautuvė
Green ir Leonard Sts.
Waterbury, Conn

STANLEY SHUKIS
Pristato į namus pirmos rūšies medžiagos drabužius: siutus, paltus ir t.t.
Priimami užsakymai atvykstant į namus pamferuot
607 Washington Ave.
Waterbury, Conn.

TĖVŲ DĖMESIUI

LIETUVIŲ KALBOS MOKYKLA

Atidarau Amerikos lietuvių vaikams Lietuvių Kalbos Mokyklą Mokytis Namie. Vaikai bus mokomi lietuviškai skaityti, gramatiškai rašyti, duotos pagrindinės žinios iš Lietuvos istorijos, geografijos ir lietuviškos kultūros. Bus duotas ir abėcėlės kursas, dar nemokantiems skaityti.

Mokiniai gaus paštu mokytojų specialistų paruoštas pamokas ir nurodymus, kaip mokytis. Tėvams bus atsiųstos instrukcijos kaip prižiūrėti, kad vaikas imamą kursą pasisavintų.

Visas atitinkamo skyriaus kursas kaštuos tik $25,—. Užsakymai priimami šiuo adresu:

Dr. A. Šerkšnas, 231 Woodstock Ave., Putnam, Conn.

Reikia atsiųsti šias žinias: vaiko pavardė, vardas, amžius, adresas, kurio skyriaus kurias nori imti. Užsisakyti tuo jau, kad galima būtų išnaudoti jau šie mokslo metai. Pinigų išanksto siųsti nereikia. Kreipkitės informacijų.

Dr. A. Šerkšnas
LKMMN Vedėjas

HOLLYWOOD INN & HALL
ELZBIETA RUDAUSKIENĖ,
Savininkė
Baras ir salės pramogoms
2419 W. 43rd STREET CHICAGO, ILL.
Tel. VIrginia 7-9880

STANDARD FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Baltimore City
Metinis dividentas 3%
Kiekvienas indėlis apdraustas federalinės valdžios apdrauda iki 10,000
684 Washington Blvd. Baltimore, 30, Md.

NUOSTABI VIETA ATOSTOGOMS
E. Račiūnienės - Rachun
LIETUVIŠKA FARMA
Yra pačioj gražiausioj Catskill kalnų papėdėj. Patogiausios sąlygos maudytis, žuvauti, pailsėti. Gardūs lietuviški valgiai. Prieinamos kainos. Dėl smulkesnių informacijų ir užsakymų rašykite adresu:
MRS. ELIZABETH RACHUN
Platte Clove Road, Tannersville, New York.
Phone: Tannersville 155 J-2

PHILADELPHIA, PA.
MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto
PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9785

Naujai atidarytas lietuviškas restoranas ir baras
TRAUN'S
N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2-nd Street Tel.: DEW 513
PHILADELPHIA, PA.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
PHILADELPHIA, PA.
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakelevingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

LIETUVOJ TRŪKSTA VIŠKO

Vilniuje turėjo sustoti "kursavę" 10 taksių, nes nėra nei padangų, ne dažų, nei reikalingų dalių. Lazdijų rajone yra apie 60 kolchozų, bet jie niekur negali gauti reikalingų dalių ir turi kreiptis į privačius amatininkus, už 2 ratų pataisymą gaudami mokėti net centnerį rugių. Užsimuždamas negalėsi pataisyti laikrodžio: trūksta dalių, galiausiai ir pati "dirbtuvė" gavo užsidaryti pusei metų. Vilniuje negalima gauti pirkti vinių, tolio, cemento, net kreidos. Matyti, tai vis "buržuaziški" prietarai, todėl jų niekas į sostinę ir nepristato. Įsakyta, kaip nacių laikais, rinkti metalo laužą. Bet tokia metalo liejikla vietoj užplanuotų 120 tonų nesurinko nė vieno svaro. Bolševikai ypač visur kiša savo gamybos šilkines kojines "Karpon". Bet jos ir brangios, ir prastos: vos užsidedi — ir pasileidžia. O gerų — negali gauti. Skandalingas autobusų susisiekimas Vilniuj ir Klaipėdoj. Bet žmonės į tuos trūkumus jau taip įpratę žiūrėti, kad jų nemato. Matantiems— tuoj atsiveria Sibiro plotai...

Didesnio masto valstiečių šios rūšies deportacijos buvo 1949 m. kovo 23-28 d. Jų tikslas buvo palaužti pasipriešinimą ž. ū. sukolektyvinimui, ypač pasireiškusi 1948 m. rudenį. Šie išvežimai buvo pirmoji eilėj nukreipti prieš valstiečius iš viso,, o ypač, "buožes". Dabar Lietuvoj ir kt. Pabaltijo valstybėse sukolektyvinta 85-93 proc. viso žemės ploto. Lietuvoj ir Latvijoj tuo metu valstiečių išvežta daugiau, Estijoj — kiek mažiau.

KAINOS PASIDARĖ "ASTRONOMIŠKOS"

Juodos duonos 2 svarai kaštuoja nuo 1/2 iki 2 rublių, o kartais kaina pasiekdavo 5 r., pieno litras 4-5 rb., 10 kiaušinių — 9 rb., lašinių kg. 20 rb., avienos 12—15 rb., sviesto kg. 40.50 rb., degtinės litras apie 50 rb., suknelė 300 rb., dviratis 600-750 rb., vyr. kostiumas apie 1.000 rb. Juodojoj biržoj ir "talkukčkoj," Kaune leistoj buv. arklių turguj Viliampolėj, kainos kartais esti net mažesnės už oficialias, o kitų produktų žymiai brangesnės. Nors už "juodąją biržą" smarkiai baudžiama, bet ji vis tiek veikia — ir dažnai jos patarnavimais naudojasi net patys milicininkai ir emvėdistai, ypač rusai, kurie visi nori gerai "pagyventi". Kainos toliau į Rytus vis auga, padidėdamos kartais net dvigubai. Gražiai gyvena Sovietuose tik saugumiečiai, karininkų žmonos, pram. specialistai, kom. partijos vadai ir aukštieji valdininkai. Kaune ar Vilniuje — retai pamatysi moterį su skrybėle ar šilkinėmis kojinėmis. Kai kur — dėl būtiniausių reikmenų stokos — rengiasi grįžti į vyžininkų gadynę... Darbininko atlyginimas fabrike: 300 iki 400 rb. mėnesiui. Amatininkai, šoferiai užsidirba, nors tat ir draudžiama, dar ir "iš pašalio": artelėse po darbo valandų arba ką nors pergabendami. Kitaip — be to kio "uždarbio" neišsiversi. Dar neatstatyti Vilijampolės ir Aleksoto tiltai, leista veikti tik Igulos bažnyčiai ir katedrai. Kaune veikia abu keltuvai, kelios autobusų linijos, užmiestinė autobusų stotis. Privačius automobilius turi lietuviškieji raudonieji milijonieriai, emvėdistai ir kompartijos pareigūnai. Jei seniau, vos rusams užėjus į Lietuvą, pažistantieji rusų gyvenimą stengdavosi pirmoj eilėj įsigyti dviratį (kad būtų kuo susisiekti) ir rašom. mašinėlę, su kuria galėdavo, dėl jų stokos, sau duoną užsidirbti, tai šiandien vaizdas pamažu jau keičiasi: raudonoji buržuazija nori ypač šioj "mažoj Amerikoj," kaip kad ir dabar tebėra vadinama Lietuva su kt. Pabaltijo valstybėmis, pagyventi gerai ir plačiai. Perka viską, ką ir kiek gali.

Žmonių nuotaikos

Darbo stovyklos veikia Pravieniškiuose, Šilutėj, Klaipėdoj. Žmonių nuotaikos niaurios, visi laukia permainos, karo. Pasipriešinimas šiuo metu didėja. Nuolat girdėti apie darbininkų nesutarimus su okupantais, nenoras dirbti sovietams neapmokamų antvadžių. Tačiau kartų stiprėja ir teroras.

Komisarų Taryba įsteigė — darbui suaktyvinti — 10 per. vėliavų. Per paskutinius 2 metus įsteigta 363 raud. kambariai, 11 klubų ir per 20 kom. spec. biliotekų. Kom kampelių yra 1,317 su 24,000 dalyvių. "Istorinis — revoliucinis muziejus papildytas 3,600 eksponentų iš "revoliucinio siapto veikimo prieš buržuazinę fašis tine reakciją," taip pat bolševikų partizanų veikimo per 2 pas. karą. O dabar ten tokių eksponatų yra apie 20,000. Propagandininkai skelbia: kas 5 pilietis mokosi, tikriau — mokomas kom. propagandos. Pernai net 69,000 turėjo skaityti paskaitas, o į pionierių stovyklas ir mokyklas buvo suvaryta vasarą net 90,000 vaikų. Tačiau, nepaisant tų visų priemonių, lietuvių tauta savo senosioms tradicijoms ir širdyje giliai lietuviška. Tarp jų kartais pasitaiko tokių patriotiškumo pavyzdžių, jog prieš juos nublanksta visa kita.

Ji mokėjo prisijaukinti paukštelius.

VOKIETIJOJ PASILIKS 5,000 LIETUVIŲ

Lietuvių organizacijos, BALFas ir PLB Vokietijos Krašto Valdyba visai teisingai savo pirmuoju uždaviniu laiko iškeldinti iš Vokietijos kiek galima daugiau lietuvių. Ir patys veiklesnieji lietuviai daugumoje stengiasi išemigruoti. Dabar jaučiama nauja emigracijos į JAV banga Volksdeutsche titulu.

Nors toks emigracijos padidėjimas yra džiuginantis reiškinys, bet pasiliekančiųjų globai ir šalpai tai reiškia naujo vargo, kuris, galbūt, bus jau nebepakeliamas ir kuriuo jau dabar reikia rimtai susirūpinti.

Kol lietuvių bendruomenė Vokietijoje buvo didesnė, ji pati galėjo geriau pasirūpinti savo seneliais, ligoniais ir kitais suvargusiais tautiečiais. Daug yra tokių, kuriais seniau rūpinosi pati šeima, jos sveikieji nariai. Vis dažniau pasitaiko, kad, neberasdami kitos išeities ir nudelsę savo emigraciją kiek galėdami, sveikieji šeimos nariai palieka savo ligonius ir senelius Vokietijoje, o patys išemigruoja. Jie visi paliekami vis mažėjančios bendruomenės globai.

Seniau, kai atskiri bendruomenės vienetai buvo dideli ir juose buvo pakankamai veiklių ir sumanių žmonių, mūsų visuomenės ir šalpos centrinės įstaigos turėjo didelius štabus. Nors dabar didesnės lietuvių bendruomenės baigia nykti, bet vienetų skaičius ne tik nemažėja, bet nuolat didėja.

Iki 1948 m. anglų zonos ligoniai lietuviai buvo sukoncentruoti septyniose sanatorijose bei ligoninėse. Jų globa ir šalpa nebuvo taip sunki, nes centrui reikėjo aptarnauti tik 7 vietovės, o ir pačios vietinės lietuvių bendruomenės duodavo nemaža laisvanorių globėjų, be to, čia pat gyvenančios sergančiųjų šeimos irgi rūpindavosi savaisiais.

Dabar sergantieji lietuviai išsklaidyti ne septyniose, bet keturiosdešimts septyniose ligoninėse. Jų šalpa ir globa rūpinasi tik lietuvių šalpos organizacijų centrai. Lietuvos Raudonojo Kryžiaus kai kur labai veiklūs skyriai visai susilikvidavo ir LRK išėjo iš šalpos organizacijų gretų. Beliko BALFas ir naujai įsteigtas CARITAS. Šių organizacijų centruose, kur seniau, kai darbas buvo daug lengvesnis, dirbo dešimt darbuotojų, dabar tedirba vienas arba du. Jeigu kurio ligonio šeima dar ir liko Vokietijoje, tai dėl visiško suvargimo ir dėlto, kad vokiečių globojamas lietuvis ligotalpinamas į ligoninę kur nors keliasdešimties kilometrų ar net daugiau atstume, visai negali juo pasirūpinti.

Nors tokia padėtis visų sunkiausia yra anglų zonoje, bet ir amerikiečių zonoje jau kuris laikas amerikiečių įstaigos daro viską ką tik gali, kad išsklaidžius lietuvius po visą zoną galimai mažomis grupėmis arba net pavieniui. Jau dabar tą pačią vargą jaučia ir amerikiečių zona.

Ligonių, o ypač senelių tarpe yra nemaža lietuvių nemokančių vokiškai. Yra, deja, net tokių, kurie nemoka nei skaityti nei rašyti. Toks ligonis ar senelis seniau gyvendavo didelėje lietuvių bendruomenėje ir visiškai net nejausdavo kokių nors sunkumų dėl svetimos kalbos nemokėjimo. Dabar būna atsitikimų, kad tokie neraštingi ir tik lietuviškai mokantieji ligoniai atsiduria pavieniui kur tolimoje ligoninėje.

Šalpos organizacija neturi žmogaus, kuris galėtų dėl to vieno ligonio sugaišti dvi dienas kelionėje ir neturi pinigų jo kelionei apmokėti. Nei laiškų nei laikraščių to žmogaus nepaguosi, nes nemoka skaityti ir apie jį net nesužinosi, nes nemoka rašyti. Bodenteicho senelių priegiaudoje, išemigravus senūnui, liko visa lietuvių grupė, kurios nei laiškais, nei aplinkraščiais, nei siuntinais nebuvo galima pasiekti, nes jų tarpe nebuvo nei vieno raštingo lietuvio.

Daug yra seniūnijų, kurios laikosi tik vieno seniūno dėka. Tas pasišventėlis aptarnauja kelioliktos kilometrų aplinkoje išsisklaidžiusius lietuvius ir juos suburia į lietuvišką bendruomenę. Jam susirgus,išsikėlus ar išemigravus, senūnija visai dingsta. Neįmanoma rasti kito tokio žmogaus, o be seniūno tarpininkavimo centras negali pasiekti visų tos seniūnijos narių. Taip išnyko nemaža seniūnijų ir net didelių se centruose, kaip Dortmund ar Blomberg, dėl tų pačių priežasčių pakibo ore didelės keliasdešimties žmonių seniūnijos.

Dabar, pakilus emigruoti ir didesniųjų stovyklų šviesuomenei, pasiliks be tinkamos vadovybės net pačios didžiausios lietuvių bendruomenės. Be to, BALFe ir Krašto Valdyboje kas kart dažniau melduojasi pavieniai lietuviai ar pavienios šeimos. Jų globa, aprūpinimas žiniomis, nurodymais ir šalpa, sudaro neišsprendžiamą problemą, nes suglaudus porą šimtų tokių pavienių į seniūniją ir pavedus ją vadovauti vienam asmeniui centre, jos administravimo išlaidos sudarytų kokius 500,—DM mėnesiui, o pajamų ir solidarumo mokesčių gal 30,— DM, nes seneliai ir ligoniai nuo mokesčių atleidžiami.

Svarbiausias šalpos elementas yra pinigas, ne seni rūbai ir ne kokie riebalai bei kiti maisto produktai. Jeigu reichs markėmis gyvenant buvo gera ir siuntinį gauti, tai tik todėl, kad siuntinių dalį gėrybių kiekvienas galėdavo paversti pinigais. Dabar siuntinių įgabenimas, ypač vertingųjų produktų, kaip kava ir arbata, yra suvaržytas. Daug kam iš ligonių, sergančių pav., skilvio liga, reikalinga ne maistas kaipo toks, bet šviežias ir įvairus maistas. Gavęs iš užsienio kiaušinio bei pieno miltelių ar net sviesto, toks ligonis iš jų neturi tiesioginės naudos, nes negali tų produktų kitaip suvartoti. Ir ligoninėje gulint reikia kad ir kukliausiai gyvenant tam tikrų dalykų, kurie gaunami tik už pinigus. Todėl ateities šalpa turi pirmoje eilėje eiti pinigais, ko iki šiol beveik nebuvo.

Spėjama, kad Vokietijoje liks 5,000 lietuvių. Iš jų tikrai bus nedarbingų ir globos reikalingų 4,500, jei nedaugiau. Tai yra milžiniškas elgetynas, paliktas saujelei dar veiklių pasiliekančių lietuvių globai.

Šitą, beveik beviltišką būklę galima pataisyti dviem būdais: a) Pasaulio Lietuvių Bendruomenė turi susirūpinti Vokietijoje likusių tautiečių likimu ir organizuoti nuolatinę jų paramą pinigais, b) visos lietuviškos organizacijos turi daryti ką gali, kad sukoncentruoti išblaškytus lietuvius į galimai didesnius vienetus.

Peronas apdovanojo savo žmoną ordenu

Argentinos respublikos prezidentas Peronas per peronistų partijos suvažiavimą paskelbė, jog jis nutaręs savo žmonai Evittai suteikti patį aukščiausiąjį Perono ordeną.

Keista ta Argentina. Vyras prezidentauja, žmona renkama į viceprezidentus, turi savo partiją, įsteigtas šeimos ordenas, kuriuo vienas kitą apdovanoja. Argi Argentinoje tik vieni Peronai tegyventų?

Tito ir Stalinas

Sąryšy su 7 metų sukaktuvėmis, kaip raudonoji armija "išlaisvino" Bulgariją, Sovietų Sąjungos krašto apsaugos ministro pavaduotojas maršalas Sokolovski pasakė plną grąsinimų Tito adresu kalbą.

Pakartodamas Molotovo ir maršalo Vorošilovo grasinimus, Sokolovski pareiškė:

"Tito režimas jau eina prie galo. Jugoslavų liaudies kantrybė baigiasi ir šio Judo imperialistiško agento režimas bus sunaikintas".

"Naudodamiesi amerikiečių pagalba, Tito stengiasi užnuodyti Balkanuose atmosferą. Jis pats sukella ant Rumunijos Vengrijos ir Bulgarijos sienų konfliktus. Visam tam mes turime padaryti galą."

ATGAIVINO MIRUSĮ PO 37 MINUČIŲ

Australijoje Perth ligoninėj, operuojant vieną ligonį, jo širdis nustojo plakusi. Chirurgas bandė viską, kad atgaivinus. Pagaliau, prapiovęs mirusio krūtinę, savo rankom pradėjo masažuoti nebepiakančią širdį. Po 37 minučių ji pradėjo vėl išlengvo plakti. Chirurgui beliko tik užsiūti krūtinę. Paskutiniam žiniom ligonis jau nbėra pavojuje.

Liberty Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION
Philadelphia 7, Pa.
235 N. BROAD STREET
(Temporary Address)
New Building Under Construction at 202-204 North Broad Street
Total Assets . . . $9,396,856
General Reserves and Surplus $502,012
CHARLES S. CHELEDEN, President
Current Dividend 2½% Per Annum
Payable June 30 and December 31
Paid Without Interruption Since 1901
SAVINGS ACCOUNTS NOW INSURED UP TO $10,000

TRAUN'S CAFE
N. E. cor., 16th Street and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Res. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

VINCO VIDGINIO
MAISTO KRAUTUVĖ
438 JEFFERSON ST.
Philadelphia, Pa.
TR 1-6627

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
730-2 E. Moyamensing Ave
Philadelphia, Pa.
Tel. Howard 8-0596

A. MIEŽIS
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS
2207 N. 2nd STREET,
PHILADELPHIA, PA.
REgent 9-4156

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS ir BARAS
3759 N. 7th STREET,
PHILADELPHIA, PA.

Viena gražiausių užeigų
Brooklyne ir apylinkėje
WARWICK INN, Inc.
Edward & Aldona Polk,
Sav.
BARAS IR RESTORANAS
Įvairiausi gėrimai
LIETUVIŠKA NUOTAIKA
2836 FULTON STREET,
Brooklyn 7, N. Y.
TAylor 7-9852

THE HALF SHELL
P. Janus ir G. Shlakis, Sav.
Įvairiausi gėrimai ir valgiai.
ROUTE 27-A, ISLIP, L. I., N. Y.
Bay Shore 2996.

VIENYBĖ

An American Weekly in the Lithuanian language

Established in 1886 by J. J. Paukstis

JUOZAS TYSLIAVA, Editor and Publisher

Editorial and Business Office:

412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Phone EVergreen 4-0862

Subscription Rates: USA and possessions $4.00 per year, Canada $4.50, Elsewhere $5.50. Advertising rates on application.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

JIE NENORI GIRDĖTI

Kiek aukų yra pridaręs komunistinis rėžimas Sovietų Sąjungoje? Surinktais duomenimis įrodoma, kad nuo revoliucijos pradžios Rusijoje buvo likviduota 12 milijonų žmonių, iš kurių trečdalis žuvo pirmomis revoliucijos dienomis tarp 1917 ir 1921 metų.

Deja, Stalinas nesustoja žudęs ir šis skaičius kasdieną vis darosi didesnis. Tarptautinės Laisvųjų Sindikatų Konfederacijos paskelbtas raportas tai aiškiai įrodo, pilnas paliudijimų, kurių niekas nepajėgs muneigti. Vakarų komunistai, kurie bando į šventuosius kelti savo narius, sėdinčius kalėjimuose, kaip kapitalistinio rėžimo aukas, yra priversti nutilti prieš tą terorą kuris siaučia už "geležinės uždangos".

Kaip jie išdris paneigti šį dantišką pragarą, kur Stalino policija žudo milijonus nelaimingų žmonių, kaltus vien tuo, kad jie netiki į raudonąją Stalino evangeliją.

Vakarų komunistai dedasi nieko nežiną, apie tas koncentracijos stovyklas Sibire, kur po sargybinio "knutu," baisioj temperatūroj vyrai ir moterys, dirba po 16 valandų per dieną, žiemą braidydami po sniegą, o vasarą po pelkes, kuriose pilna uodų, arba turi dūsti dūmuose ginklų fabrikuose.

Ar jums, žinoma, kaip jie ten maitinami? Dokumentais įrodyta, jog jie gauna tik 1,292 kolorijas! Kada normaliame klimate vakarų pasauly paprasto darbininko norma yra 2,500 kolorijų. Tad ko stebėtis, jei 40 nuošimčių šių žmonių miršta kas metai nuo bado, šalčio ir mizerijos? Štai kas dedasi tautų rojuje, pas "geniališką" Staliną!

UŽ KĄ TEN PATENKAMA?

Kokį nusikaltimą padarė šie nelaimingieji, kad Kremlius juos pasmerkė tokiai lėtai mirčiai? Pradžioj, pirmose deportacijose buvo duodami aukštosios politikos motyvai. Visi kas priešinosi žemės kolektyvizacijai buvo neva tai perkeliami į kitus rajonus, saugumo sumetimais. Tokiu būdu buvo deportuoti iš Baltijos kraštų lietuviai, latviai ir estai, nuo Pavolgio vokiečiai, iš Krimo totoriai, iš Kaukazo čečėnai. Vienur po kelis šimtus tūkstančių gyventojų, kur kaip iš Krymo, visi, iki paskutinio senio ir vaiko.

Į šitokias drakoniškas ir nežmoniškas deportacijas vakarai pradžioje žiūrėjo pro pirštus, nes manė, kad Rusija tai daro strateginiais sumetimais, kad gyventojai tik iš pasienio iškeliamij krašto gilumą, bet neuždaromi į mirties stovyklas.

Bet šiandien dalykai stovi visai kitaip. Vakariečiai pamatė, kad ten suimami ir šaudomi be jokio pateisinimo, ir niekam nebūna žinoma kur jie dingsta.

Ar jūs būsite tėvas, draugas, ar turėjote kokį paprastą ryšį su tokiu asmeniu, kurį Stalino policija įtaria, arba jūsų nosis nepatiks Stalinui ir jo klikai, štai jau esate prinokęs gauti kulką į pakaušį, arba būti išvežtas į koncentracijos stovyklą prie Pečioros ar kitur, kuri pasidarys jūsų kapu.

Niekas to negali išvengti Sovietų Sąjungoje. Jokio ten teisingumo, jokių apeliacijų.

Jei senais laikais taip buvo elgiamasi kai kuriose valstybėse su vergais, tai šiandien tas visai normaliai praktikuojama už "geležinės uždangos".

DARBININKAI BUS PIRMOJI AUKA

Bet tokioj Amerikoje dar yra nemažai žmonių kurie remia komunistus, vadinasi, jie pritaria tam baisiam rėžimui, kuris yra Sovietų Sąjungoje ir nori, kad panašus rėžimas būtų įvestas čia.

Ką jie asmeniškai rizikuoja? Nieko. Taip bent jie mano, įsitikinę, kad visi jų priešai bus sukalti grandinėmis ir įmesti į kalėjimus, o jie triumfuos, nes buvo Kremliui ištikimi.

Jie daro didžiausią klaidą. Ah! Kaip gaila darosi tų bukapročių, kurie nebemato toliau savo nosies, kurie dar užtenkamai nepasimokino iš Čekoslovakijos, Lenkijos ir tos pačios Sovietų Rusijos įvykių.

Kas gali būti garantuotas komunistų partijoje, kad jis visą gyvenimą nenukryps nuo "linijos?" Net pats ištikimiausias partijos narys, kuris akiai seka visus Stalino "ukazus," gali būti vien dėl Kremliaus vadų kaprizo nušalintas ir prilygintas biauriai gyvatei, sutriptas sovietišku batu...

Nors ir trumpa 34 metų Sovietų Sąjungos istorija ar neduoda užtenkamai pavyzdžių? Jau nuo pat 1917 metų partija ryja savo vaikus. Pažiūrėkit, kas liko iš Lenino draugų? Beveik visi jie mirė ne savo mirtimi, uždaryti kalėjime. Ir tas vyko ne tik tarp vadų, bet ir žemesniuose ranguose, ypač darbininkijoje.

Kas atsitiko su Kostovu Bulgarijoje, Raiku Vengrijoje, Gomulka Lenkijoje ir kitais? Ar jie buvo blogi komunistai? Ne. Bet vis vien atėjo jų valanda ir buvo likviduoti. Jokio pasigailėjimo nesusilaukė

Už "geležinės uždangos" valymai seka po valymo. Dabar vėl, Stalinas, pajutęs iš Tito pusės pavojų, šalina iš komunistų partijos visus silpnesnius. O ką reiškia pašalinimas iš komunistų partijos visiems turėtų būti gerai žinoma. Komunistai neišbraukia taip paprastai iš savo partijos narius, kaip tai daro vakarų demokratiškos partijos. Komunistai savo pašalintuosius narius likviduoja, kad jie nebekalbėtų...

Tas turėtų būti aiškia pamoka visiems komunistams. Ar mūsų komunistai tai suprato? O gal būt jie visi nori būti savanoriais į Stalino koncentracijos stovyklas?

REZISTENCIJA IR ĮTŪŽIMAS

KAS SKALDO TAUTINĘ VEIKLĄ?

(Tęsinys)

Ir todėl yra reikalinga paklausi: kurio karaliaus garbei tas žmogus atlieka tokio pobūdžio mūsų rezistentų puolimus, jų amžiaus ir jų "arivizmo" moralinius vertinimus ir kas jam deleguoja teisę nuspręsti apie reikalus, kuriuose jis nėra dalyvavęs ir, kaip analizė parodė, visai neįsigilinęs? Jo rezistencinis, kovinis, karinis ar politinis patyrimas juk nei nelygintas su tais, kurie dalyvavo VLAK ar BDPS "kūrime" arba tam darbui talkininkavo. Tad kas jis per vienas ir ko jis skėryčiojasi? Jo ramaus biznio Kanadoje rodos, nieks neskaldo, jokiais blizgučiais jo niekas nevyliojo ir savo blizgučių rezistencijai jis nėra atnešęs, bent istorija tuo tarpu dar tyli apie tai.

Labai liudna, kad taip tenka atsiliepti apie asmenį, kuris suredgavo kelių autorių paruoštą neblogą Lietuvos Istoriją, bet kuris taip begėdiškai falsifikuoja dabartį. Tarsi tik tebūtų iš vokiečių kryžiuočių ordino agentų tepasimokęs, kaip jie šmeižė anais laikais Lietuvą krikščioniškame pasaulyje, o ne iš Gedimino ar Vytauto pastangų ginti savo tautiečius. nors jie dar, tarp mūsų kalbant, tada ir tebegarbino Šventąją Ugnį.

KIENO KARVUTĖ BEBAUBTŲ...

Tėviškės Žiburiai, pasmerkdami Lietuvių Rezistencinę Sąntarvę, ilgai įrodinėja, kad Elta teisingai pasakė: — tai esąs mūsų rezistencijos ir mūsų visuomenės skaldymas bei ardymas.

Ar tik nebus dar vienas kanadiškio laikraščio neapsižiūrėjimas, kaip yra neatsargu stiklo rūme sėdint į kitus akmenimis svaidytis.

Šios ankietos autorius nepažįsta Kanados lietuvių gyvenimo, yra protarpiais tik iš spaudos pasekęs tarpusavio ginčus ir apgailėtiną suskilimą po visuotinio Kanados lietuvių atstovų suvažiavimo. Dabartiniam reportažui Kanados lietuvių reikalai jam mažiausia rūpėjo. Bet kai įtūžimas prasidėjo ir iš Kanados, jis užregistravo vieną korespondenciją Naujienose (89 nr., 1951 m. balandžio 14 d. data, taigi, keistu būdu tik dviem dienom vėliau, kaip Tėviškės Žiburiai išspausdino savo straipsnį prieš "ardymą"). Korespondentas iš Winnipego, aišku, rašė, dar nematęs Žiburių, bet lyg tyčia paliečia skaudoką vietą.

Tik dėl iliustracijos porą ištraukų iš tos Naujienų korespondencijos, kuri pavadinta "Perpildyta taurė". Taigi, gana dramatiškai, ir tai parodo, kad kai kurių Kanados lietuvių kantrybė vos vos laikosi. Ne mūsų reikalas užimti poziciją: nei Kanados, nei Winnipego lietuvių būklės netyrėme. Bet jei kas šaukia, tai matyt, kad skauda. Korespondencijoje rašoma:

"(Kanadoje)... atsirado grupė apaštalų, užsispyrusiai siekiančių savo idėjų primetimo kitiems, panaudojant visas tam tikslui siekti priemones, kaip antai, ne tik spaudą, bet ir intrigas, šmeižtą ir net spekuliaciją. Visiškai sąmoningai ir atrodo, pagal instrukcijas iš viršaus pradėjo kartotis katalikiškoje spaudoje, bažnyčioje ir per tos rūšies agitatorių aktyvą teigimas, kad tik katalikas ir, būtent, praktikuojantis katalikas yra lietuvis ir gali būti lietuvis patriotas...

"Per istorinį Montrealyje lietuvių suvažiavimą keletas krikdeminių ekscentristų prieš daugumos valią ant Romos arkliuko, padarė nepataisomą žalą dar tik pradėjusiam krauti pumpurus Kanados lietuvių žiedui. Tai mažai grupelei rūpėjo ne Lietuvos, bet savo partijos kromelis. Jų tikslas buvo paversti šią lietuvišką tvirtovę savo politikos teorijoms sklaisti vietą, dėl geresnės sėkmės pridengiant jas tautinėmis spalvomis. Tos grupelės žmonių pradėtas lietuvių bendruomenės skaldomasis darbas (mano pabrėžta, nes įdomus net žodžių sutapimas) tebetęsiamas iki šio laiko pilnu įniršimu. Jis neaplenkia ir Kanados vidurio sostinės — Winnipego. Winnipegas yra laimingas, turėdamas tik vienos rankos pirštais suskaitomus krikdemus agitatorius, kurių tačiau atkakli griaunamoji veikla (mano pabr.) drumsčia normalią kultūrą ir tautinę veiklą".

Į pasaulėžiūrinius ar religinius reikalus rezistentai nesikiša. Lietuvoje ir tikintysis ir laisvamanis lygiai kenčia, lygiai miršta, lygiai mongolų persekiojami. Bet kas yra čia, Kanadoje? Kur ta vienybė, solidarumas, darnus apsijungimas į vieną kad ir lokalinį organą? Ir kas ją griauna? Juk po Montrealio suvažiavimo, pasilikę didelėje mažumoje, išėjo tie žmonės, kurie nutarė burtis atskiroje sąjungoje, pradėjo leisti atskirą laikraštį, — kaip tik tą, kurį p. Šapokas redaguoja ir dabar kitus smerkia už vienybės ardymą! Jo tikslų grupės žmonės galėjo burtis į savo atskirą organizaciją, turėti savo atskirą laikraštį, ir tai gerai, bet jei kiti dirbdami truputį pavojingesnį ir atsakingesnį darbą, mano esant reikalinga turėti organizaciją ir apie ją burti panašaus veiksmo žmones, — tai skandalas, ir aliarmas, kurį pakeltą matėme Draugo irT. Ž. puslapiuose.

Publika juk ne vaikai, supranta tokius daiktus. Supranta, kad kas kuom kvep, tuom ir kitus tep...

Bet tikroji šio įvykio moralė gal rastų išraišką kitoje lietuviškoje patarlėje: kieno kar vutė bebaubtų, o tamstų tai jau geriau tylėtų...

NAUJAS SKALDYMAS...

Kur tau! Tokia karvutė paprastai netyli.

Kaip tik sekančiame Tėviškės Žiburių numeryje (Nr. 16) buvo paskelbta itin savotiško turinio informacija. Kaip pažymėta, ji perspaudinta iš Draugo. Vis ta pati giminystė...

Pranešimą pacituosime ištisai: "Veikia lietuvių aktyvistų frontas. Lietuvių Aktyvistų Frontas, kuris 1940-41 metais vadovavo lietuvių rezistencijai, pravedė 1941 metų sukilimą prieš sovietinį okupantą, pastatė Laikinąją Lietuvos Vyriausybę ir kuris, vokiška am okupantui nušalinus LaikinąjąVyriausybę, perėjęs į pogrindį iki šios dienos aktyviai dalyvavo Lietuvos laisvinimo organizavime ir kovoje, Lietuvių Aktyvistų Vyriausio Štabo nutarimu į tremtyje vedamą Lietuvos išlaisvinimo kovą išėjo kaip vieša organizacija.

LAFVš sudaro: L. Prapuolenis — štabo viršininkas, P. Žukauskas — organizacinio skyriaus viršininkas, pulk. J. Kęstutis — operatyvinio skyriaus viršininkas, ir kiti 1940-41 metų LAFVŠ nariai. LAF Vyriausio Štabo būstinė Vokietijoje, Pfullingen (14) Lindenstr. 5".

Skamba beveik taip, kaip Oberkommando der Wehrmacht pranešimas, ir net paduotas žinomas adresas, kur randasi Hauptquartier des Oberstbefehlshaber... Trūksta dar tik fanfarų per kokį nors "Voice of..." kurių betgi prie organizacijos galima tikėtis sulaukti.

Bet būtų negražu juokauti iš tokių rimtų dalykų. Privalome nors trumpai, bet rimtai pakomentuoti Čia yra du būdai.

Vienas, kaip tokius dalykus komentuoja Elta, Draugas ir Tėviškės Žiburiai. Tada tektų pasakyti taip: — Štai vėl nauja organizacija, naujas nepageidaujamas jėgų skaldymas ir rezistencinio darbo ardymas, pasikėsinimas į lietuvių tautos vienybę, į vieningą darbą VLIKe ir Amerikos Lietuvių Taryboje, nes juk visa mūsų rezistencija yra jau seniai apjungta ir turi vieną vadovybę, tai kam reikalingos atskiros organizacijos ir dar su tokiais baisiais vardais: vyriausio štabo viršininkas, operatyvinio skyriaus viršininkas, vyriausio štabo būstinė, tarsi tai būtų Lindenstr. 5 nr. ne namelio kambarėlis, o kokia išvyto baroro pilis Bieloviežos giriose, kaip per aną karą Fuehreris mėgdavo įsikurti...

Bet visi jūsų reporterio anketos daviniai pripažįsta, kad tokiais metodais vertinti rezistencinių organizacijų negalima ir būtų stačiai nemandagu. Todėl turime pateikti kitą, visai rimtą komentarą.

Jei tokios rezistencinės organizacijos, turinčios žymių nuopelnų, atsigaivina, tai labai gerai, nors tas "skaldomasis darbas" atsiranda jau pačioje VLIKo pašonėje ir, tikėkime, bent su penkių jo narių žinia. Aišku, jis sukels kiek nerimo trims kovinėms organizacijoms — Laisvės Kovotojų Sąjungai, Lietuvių Frontui ir ypač Vienybės Sąjudžiui. Juk nelengva nuo lietuvių ištuštėjusioje Vokietijoje štabui net apmokamų tarnautojų surasti, gi štabo būstinei jų bus reikalinga, o ką bekalbėti apie organizacijos, ar teisingiau, kariuomenės eilinius narius. Kadangi Laisvės Kovotojų Sąjunga nuo LAF buvo aplinkybių priversta atsiskirti netrukus po 1941 m. sukilimo ir tos aplinkybės nepasikeitė, tai var giai prileistina, kad jos nariai pasiduotų atgimusio Vyriausio Štabo viršininkui. Taigi, teks dalintis nariais su Lietuvių Frontu ir Vienybės Sąjudžiu, kiek dar jų galima su balana pasišvietus surasti. Bet pati iniciatyva sveikintina.

DĖL PRIEŠKARINIŲ EKONOMINŲ LIETUVIŲ--VOKIEČIŲ SANTYKIŲ

Atėjo laikas tuos prieškarinius santykius tarpe dviejų kaimynų pertvarkyti kiek sąlygos leidžia, nors pati Lietuva dar tebera okupuota. Tie lietuviai dabar atsidūrę tremtyje vakaruose, nuo Austrijos iki Australijos, jei turėtų iš prieškarinių laikų, taip sakant "unfinished business", turėtų dabar apie tai pasirūpinti neatidėliojant pranešti apie tai savo oficialioms įstaigoms, Legacijoms ir Konsulatams, žinias kiek ir kokio turto jiems priklauso iš Vokietijos arba kiek kokio turto jie liko kalti vokiečiams. Šios žinios turėtų pasiekti Lietuvos įstaigas galimai greičiau. Pirmiausiai, kiekvienas šiuo kiau simu interesuotas tegu praneša iki rugsėjo 15 d. tik pleminarines žinias gi kiek vėliau tepraneša galimai tvirtai dokumentais. Neužmirština, kad čia nekalbama visai apie karo laikų įsipareigojimus, bet tik apie prieškarinius turto reikalus.

KINIJA NORI LYGIŲ TEISIŲ SU RUSIJA

Atvykę iš Kinijos stebėtojai pasakoja, kad tarp Mao Tse Tungo ir Stalino vis didesnis jaučiamas įtempimas. Maskvai nebepatinka, kad Kinijos vadas pradeda jaustis nepriklausomu.

Šitą konstatuoja ir Amerikos žvalgyba. Pats Mao ir jo ministrai viešai pradeda reikšti, jog Kinija nori turėti Komiforme lygias teises su Sovietų Sąjunga.

Bet į visa tai nereikia žiūrėti, kaip į titoizmo ženklą. Šiuo momentu Sovietų Sąjunga ir Kinija eina išvien, nes jos viena kitos reikalingos ir tame nesutarime nereikia įžiūrėti, kad Mao bandys pasielgti kaip Tito.

Mao to negalės padaryti. Jau kelintas mėnuo, kai jis viešai nebesirodąs ir, net kalbama, kad vyriausybės vadžias jau laikąs kitas asmuo. Iš pradžių buvo manyta, kad tas asmuo būsiąs jo artimiausias draugas Tchou En Lai, ministeris pirmininkas, bet jo įtaka irgi sumažėjusi ir, manoma, kad to "naujoji žvaigždė" būsianti užsienių reikalų viceministeris Tchang Han Fou.

Laikas ir Mes

Kazys S. Karpius

SOVIETŲ DRAUGŲ VISUR PILNA

Nėra tokios Amerikoj valdiškos įstaigos, kur nebūtų sovietų agentų, parsidavėlių, arba suklaidintų asmenų tarnaujančių Kremliui.

Štai Augščiausiojo JAV Teismo vienas teisėjų, William O. Douglas, žurnale Look plačiai aprašinėjęs savo kelionę po Aziją, sugrįžęs pradėjo skelbti, jog Amerika privalo pripažinti komunistinę Kiniją, nes tokis žygis "priartintų komunistinę Kiniją prie laisvojo pasaulio ir tuo būdu susilpnintų ryšius, kokius kinai turi su Rusija"...

Tai patyręs, prieš teisėją Douglas stojo senatorius Roy O. Woodruff, reikalaudamas, kad toks teisėjas tuoj pasitrauktų iš savo pareigų, arba prezidentą Truman jį atleistų, nes Douglas reikalauja raudonosios Kinijos pripažinimo tuo metu, kada ji kovoja prieš Ameriką Korėjoje varo atkakliausią propagandą prieš Ameriką sufabrikuotais kaltinimais.

Paaiškėjo, kad tas teisėjas jau ne pirmą kartą rodo savo prielankumą raudoniesiems ir už tai komunistų organai jį laiko sau "artimu". Jis Kinijos komunistų karą lygino su 1776 metų Amerikos laisvės karu, jis nesutiko su teismo sprendimu prieš 11 Amerikos komunistų vadų, nuteistų už krašto išdavimą, jis smerkė amerikiečių kariuomenės peržengimą 38-tos pararelės Korėjoje ir tt.

Kada valstybė būna atviraime kare su kita valstybe, jokiam padoriam piliečiui netinka, siūlyti priešo valstybei duoti privilegijas, nuolaidas, pripažinimus, tačiau tokie mažai nusimaną politikoje asmenys, kaip šis teisėjas (o gal ir labai gudrūs) panaudoja savo aukštą poziciją propagandos skleidimui palankia Komiformo linijai.

Valstybės Departamentas jau padarė eilę tokių bandymu suartėti su komunistinėmis valstybėmis ir labai skaudžiai atsimušė galvą į sieną. Jeigu to nebūtų daryta, šiandien Kinija nebūtų komunistų užvaldyta ir Amerikos jaunimui nebūtų tekę galvas guldyti Korėjoje, kariaujant prieš Kinijos raudonuosius.

NUŽUDYTI PREZIDENTAI

Rugsėjo 6 d. suėjo 50 metų kai buvo nužudytas prezidentas William McKinley,, 25-tas prezidentas. Jis mirė 1901 metais rugs. 14 d. McKinley buvo peršautas, kai lankėsi Buffalo, N. Y.

Iki šiol, eidami Amerikos prezidento pareigas, mirė septyni prezidentai: trys jų buvo nužudyti.

William H. Harrison, 9-tas prezidentas, mirė 1841 m. bal. 4, išbuvęs prezidentu tik mėnesį laiko.

Zachary Taylor, 12-tas prezidentas, mirė 1850 m., liepos 9 d., išbuvęs prezidentu pusantrų metų.

Abraomas Lincoln, 16-tas prezidentas, (kurs paliuosavo negrus iš vergijos), laimėjęs kara su pietinėmis valstybėmis buvo nušautas teatre Washingtone, 1865 m., bal. 15 dieną.

James Garfield 20-tas prezidentas, peršautas Washingtone, 1881 m., liepos 2 d., mirė rugs. 18 d., išbuvęs prezidentu pusseptinto mėnesio.

Prez. Harding, kuris 1922 metais pripažino Lietuvą de jure, mirė 1923 m., rugs. 2, išbuvęs prezidentu dvejus metus ir penkis mėnesius. Jis buvo 34-tas prezidentas.

Franklinas D. Rooseveltas mirė 1945 metais, išbuvęs prezidentu 12 metų ir 5 mėnesius. 1933 metais, buvo kėsintasi nušauti jam lankantis Floridoje, tačiau jis išliko gyvas užstojus jį jo artimam prieteliui Cermak, Chicagos burmistrui, kartu su juo buvęs Floridoje, kuris buvo nušautas vietoje. Kadangi Rooseveltas prezidentavo ketvertą terminą, jis skaitėsi 37-tas, 38-tas, 39-tas ir 40-tas prezidentas.

Prezidentą Trumaną taip pat buvo kėsinosi nužudyti pereitą žiemą du užpuolikai, bet jie buvo sulaikyti.

Iš viso JAV turėjo tik 30 pre zidentų, pradedant Washingtonu 1789 metais. Bet Trumanas skaitosi 41-mu prezidentu, nes keli prezidentai tarnavo po du terminu, o Rooseveltas net 4 terminus.

AUTOMOBILIŲ AUKOS

Per kiekvieną Amerikos šventę vien tik automobilių pasivažinėjimuose žūsta po ke lis šimtus gyventojų. Švenčiant Darbo Dieną, 72 valandų bėgyje trafiko nelaimėse visoje šalyje žuvo apie 410 žmonių.

1950 metais per Darbo šventę užsimušė 383 automobilistai. 1949 metais — 410. Tas pasikartoja per kiekvieną šventę.

Bendrai, JAV kas metai automobilių nelaimėse žūsta tarp 30,000 ir 35,000 žmonių, neskaitant milionų kurie susižeidžia, ir milioninių nuostolių, kuriuos tos nelaimės atneša šeimoms, darbams ir tt.

Korėjos kare per metus žuvo tik 12,000 kareivių...

KIEK ŽUVO ŽMONIŲ

PRAEITAME KARE

Oficialiais statistikos duomenimis, per antrąjį pasaulinį karą kovos lauke žuvo 32 milijonai karių, 15 milijonų senių ir vaikų žuvo nuo lėktuvų, 25 milijonai žmonių žuvo koncentracijos stovyklose, 30 milijonų žmonių buvo sužeista ir 22 milijonai žmonių prarado turtą.

GINČAS TARP PERU IR EKVADOROS

Atrodo, pasaulis dar mažai turi rūpesčių su Korėja, Iranu, Indokinija... Štai Pietų Amerikoje įsižiebia naujo karo ugnis. Tai nėra joks naujas karas, bet šimtą metų besitęsiąs konfliktas tarp Peru ir Ekvadoros respublikų.

Šį kartą girti Ekvadoros kareiviai peržengė Peru sieną ir susišaudė su sargyba. Prieš tai peruviečiai buvo susišaudę su ekvatoriečiais. Abiejų respublikų vyriausybės pasikeitė notomis ir kreipėsi į JAV, Argentiną ir Braziliją prašydamos surasti kompromisą dėl sienos, kurios nei vieni, nei antri nenori pripažinti.

MINĖTINOS DIENOS

Rugs. 14, 1936— Klaipėdoje atidaryta lietuvių radijo stotis.

Rugs. 15, 1374 — Lietuviai nugalėjo lenkus prie Liublino.

Rugs. 18, 1773 — Rusai užgrobė iš lietuvių Vitebską ir Mogilevą.

Rugs. 18, 1787 — Amerikos kolonistų kongresas Philadelphijoje prėmė pirmą U. S. konstituciją.

Rugs. 19, 1865 — Rusijos gen. gubernatorius Kaufman patvirtino lietuvių spaudos uždraudimą.

Rugs. 18, 1915 — vokiečiai užėmė Vilnių ir okupavo visą Lietuvą.

Rugs. 15, 1915 — New Yorke buvo nutarta išleisti, ir vėliau išleista dr. Jono Šliupo "Lithuania in Respect and Prospect," pirma didesnė knyga apie Lietuvą anglų kalboje.

Rugs. 17, 1915 — Lietuvių ir ukrainiečių bendra delegacija atvažiavo į Washingtoną kelti Lietuvos ir Urainos laisvės klausimą.

Rugs. 16, 1919 — New Yorke įvyko lietuvių, latvių, estų ir ukrainiečių kongresas. Priimta Taikos Konferencijai rezoliucijos ir protestas prieš lenkus.

DIENOS ŽMOGUS

Shigeru Yoshida, japonų premjeras

Apie Shigeru Yoshida, Japonijos vyriausybės pirmininką, kuris buvo atvykęs į San Francisco pasirašyti taikos sutartį, gen MacArthuras yra taip išsireiškęs:

— Jis yra tiek suamerikonėjęs, kad perėmė visas geras mūsų republikonų ypatybes, ir visas blogas mūsų demokratų ydas.

Tas gal teisybė. Geltonieji diplomatai stengiasi greitai "subaltėti".

Jis visada buvo gana demokratiškas

Dar būdamas ambasadoriumi Romoje 1932 metais, Yoshida buvo įspėjęs savo vyriausybę prieš fašistų ambicinius siekimus. Vėliau paskirtas ambasadoriumi į Londoną, jis suprato, į kokią painiavą įsilia Japonija, skelbdama karą Kinijai. Jis dėjo visas pastangas, kad šis karas neįvyktų. 1937 metais jis išpranašavo, kad Hitleris su Stalinu susitars ir darė viską, kad Japonija neeitų tuo keliu, kuriuo ji ėjo, bet jis nieko negalėjo padaryti prieš kariškių kliką. Jo balsas japoniškoj spaudoj pasiliko neišgirstas.

Iš kalėjimo į ministrus

Kilus pasauliniam karui, Yoshida visai pasitraukė iš diplomatinės tarnybos, grįždamas prie savo numylėtų knygų ir paveikslų. Jo didžiausia silpnybė — paišyti ant šilko.

Kada japonai puolė Pearl Harbor, jis pradėjo skelbti, kad Japonija pasuko pačiu niekšingiausiu keliu ir atvirai kritikavo Matsuoko, Togo, Koiso ir Susiki.

Bet jo populiarumas buvo toks didelis, kad to meto Japonijos vyriausybė nedrįso jo liesti. Tik į karo pabaigą, apkaltintas, kad palaikęs ryšius su anglais, buvo įmestas į kalėjimą. Jis jau turėjo stoti prieš tribunolą, bet įvykiai taip greitai vystėsi, jog japonai amerikiečių pergale neabejojo. Teismas jį išteisino. Išeidamas iš teismo salės, jis tada pasakė teisėjams:

"— Dėl mano garbės, gal būt, būtų geriau, kad aš mirčiau, bet senis būna naudingesnis savo kraštui, negu lavonas".

Po Japonijos kapituliacijos jis buvo pakviestas į vyriausybę kaip užsienių reikalų ministras, o kiek vėliau visą vyriausybę perėmė į savo rankas.

Į San Francisco jį buvo atlydėjusi duktė, kuri prižiūri jį nes Yoshida, kuriam jau 75 metai, yra gana silpnos sveikatos.

ANDREJ GROMIKO

temoka sakyti "niet"

Grom, rusų kalboj reiškia griaustinį. Ir lyg supuolamai, tarptautinėse konferencijose, kuriose Gromyko dalyvauja, ore visad jaučiama audringa atmosfera. Kada 1946 metais jis buvo paskirtas sovietų ambasadoriumi Washingtone, nemokėjo nei vieno žodžio angliškai. Trumanas labai teisingą pastabą padarė.

— Nežiūrint, kad Gromyko išbuvo Amerikoje tik 24 valandas, jis puikiai išmoko angliškai pasakyti: "Aš nesutinku".

Ir prezidentas Trumanas dar pastebėjo:

— Nuo to laiko jis nepadarė jokio progreso.

Keistas žmogus tas Gromyko. Pasiekęs 40 metų amžiaus, jis įdomaujasi įvairiais dalykais, pradedant muziką ir baigiant priešistoriją. Tie, kuriems jį teko pažinti iš arčiau, sako, kad intymiškame gyvenime jis nėra jau toks vulgarus, kaip viešoje tribūnoje.

Gromyko stalistiniame rėžime yra pasidaręs vienu iš stipriausių ratų, ant kurio rieda Stalinas.

Keista viena smulkmena, Gromyko mėgsta burti kortomis. Jis yra labai prietaringas ir tiki į kortas.

GAL KIEK PER VĖLAI

Taisydamas savo namuose laiškų dėžutę, anglas Lionel Bowers atrado tarp dėžutės ir durų laišką. Jame buvo rašoma, kad jo kariškos atotstogos pratęsiamos dviem savaitėm. Laiškas buvo rašytas 1941 metais balandžio mėnesį.

Jau galima užsisakyti vietą

Į MĖNULĮ, MARSĄ AR VENERĄ

Po penkiasdešimt, o gal net po dvidešimt penkerių metų žmogus galės keliauti į mėnulį, kaip šiandien keliaujama iš New Yorko į Chicago, taip nusprendė erdvės užkariautojų kongrese mokslininkai.

New Yorke Hayden Planetariume kuris laikoma rimta moksline institucija, jauna sekretorė jau pasižymi jūsų vardą ir adresą, rezervuodama vietą būsimai kelionei į bet kurią planetą.

Ji įrašo jūsų vardą į ilgą laukiančiųjų sąrašą, rimtu balsu įspėdama, kad jums bus telegrama pranešta, kada ateis eilė keliauti į Mėnulį, Marsą, ar Venerą. Gal būt jums teks ilgai laukti, bet kiekvienu atveju, jūs būsite pirmas sąraše.

Iki šiam laikui jau užsirašė 25,000 savanorių. Dauguma jų nori keliauti į Mėnulį, daug kas pasirinko į Marsą ir tik visai mažas skaičius norinčių patekti į Venerą. Kaina kelionės dar nežinoma.

KARO VETERANAI — SAVANORIAI Į MARSĄ

Kartais klausiama būsimų keliaunininkų, kodėl jie nori apleisti žemę. Dauguma jų sako, kad užsirašo dėl įdomumo pamatyti kitus kraštus, bet kiti atsakydami parodo, kad nemažai bus norinčių emigruoti.

Vienas veteranas rašo: "Aš dalyvavau paskutiniame kare ir dabar sužeistas grįžtu iš Korėjos. Prie tokio ritmo, kaip dabar žemėje vyksta karai kas penkti metai, aš manau, kad man teks dar kartą eiti į frontą ir Amerika neišvengs bombardavimų. Aš noriu su savo žmona ir vaikais išeiti iš to pragaro. Marse, man atrodo, bus geriau, negu žemėje".

Kiti bijodami pavėluoti, telegrafuoja, prašydami rezervuoti vietą.

Vienas rašo: "Aš rezervuoju ir jei mirčiau pirma, negu bus paleista rakieta į Mėnulį, prašyčiau mano vietą perleisti mano sūnui, arba jo vaikams".

Hayden Planetarium direktorius Robert R. Coles tiki, kad prie dabartinio progreso, kelionė į Mėnulį įvyksianti ne vėliau kaip po 25 metų. Pirmoji raketa, aišku, bus be keleivių, po jos bus paleista satelitinė raketa, kuri, apskridusi Mėnulį, sugrįš į žemę ir tik vėliau bus paleistos raketos su žmonėmis. Keliauti į Mėnulį pasidarys tokia pat problema, kaip New Yorke pereiti gatvę, o į Marsą, reikės tiek pat vargo, kaip skristi iš Chicagos į Paryžių.

Dauguma iš 25,000 užsirašiusių tiki, kad jie dalyvaus kelionėje. Hayden Planetariume iškabinti paveikslai lygiai vilioja žmogų, kaip skelbiminiai plakatai su Floridos ar Kalifornijos palmėmis. Net jau raketų tvarkaraštis iškabintas, kaip kokioj geležinkelio stoty: "Ship: Saturnia. Kryptis: Saturnas. Išvykimas: 1975 m. balandžio mėn. 1 d. Atvykimas 1979 m. vasario m. 1 d. Galimas pavėlavimas: 2 ar 7 dienos".

Tai sena žmonijos svajonė pamatyti kitas planetas. Nemažai rašytojų stengėsi savo romanuose pavaizduoti egzotišką gyvenimą Marse ar Mėnuly.

Vienintelė kliūtis, dėl kurios dar negalima buvo statyti tarplanetinių raketų, tai kad dar nebuvo išrasta varomoji medžiaga, kuri užimtų mažai vietos ir būtų tiek galinga, jog jos pilnai užtektų visai kelionei. Bet ilgainiui ta kliūtis bus pašalinta, panaudojus atomišką energiją.

Kad galima būtų nukeliauti į Mėnulį, reikia, jog raketa pasiektų mažiausia iki 6 mylių greitį į sekundę.

Dar niekam nepasiekus Mėnulio, jau pradedama ginčytis, kurios valstybės įtakoje jis bus. Kanadietis astronomas Willy Ley numato, kaip Mėnuly susirems amerikiečiai su rusais. Ir tas Korėjos karo veteranas, kuris galvoja, jog, apleisdamas žemę, kitoj planetoj ras ramybę, gali apsirikti. Mėnuly ar Marse jis neišvengs mobilizacijos, lygiai kaip gyvendamas New Yorke, Bostone ar kitame kuriame mieste.

Žmogui, gal būt, pavyks užvaldyti planetas, bet kartu su savimi jis nusineš ten ir intrigas, kovas...

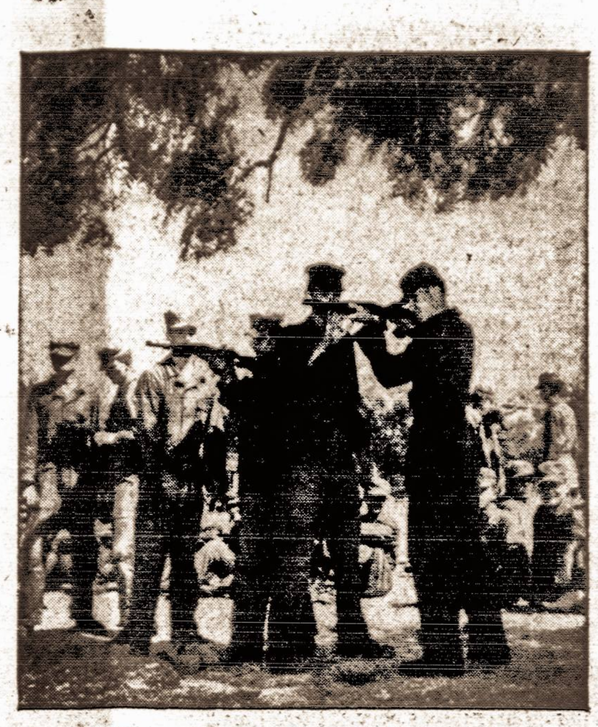

JAV armijos naujokai mokosi šaudyti.

SAN FRANCISCO ANTRU KARTU PASIDARĖ DIPLOMATINĖ SOSTINĖ

Antru kartu savo audringoje istorijoje San Francisco, arba kaip dažnai priimta vadinti sutrumpintai Frisco, pasidarė pasaulinės diplomatijos centru. Jau 1945 metais balandžio m. 25 dieną Jungtinių Tautų atstovai ten buvo susitikę, kad sukūrus tarptautinę saugumo organizaciją.

Kaip tik apie tarptautinį saugumą buvo kalbama ir šioj "trijų dienų" konferencijoj, dabar vyko San Francisce. "Trys dienos," sakė skeptiški stebėtojai, "yra per trumpas laikas tokiai konferencijai". Bet San Francisco visad buvo miestu, kur įvykiai vystėsi žaibo greitumu, "superamerikoniškai," kaip sakė Theodoras Rooseveltas.

175 METŲ "JAUNUOLIS"

San Francisco išaugo per visai trumpą laiką. Dar prieš 175 metus ten nieko nebuvo. Toj vietoj, kur šiandien stovi bankai, vilos, išvestos plačios gatvės, iškasti tuneliai, tebuvo tik smėlis, olos ir jūra.

1776 metais toj vietoj įsikūrė trys ispanų šeimos, vienas kunigas ir 6 traperiai. Viso buvo 17 asmenų. Frisco tada buvo meksikietiškas, bet netrukus jis pasiskelbė nepriklausomu ir kurį laiką buvo nedidelės Kalifornijos respublikos, nepalikusios istorijoje didelių pėdsakų, sostine.

Iki 1848 metų San Francisco pažinojo tik mizeriją.

AUKSAS SUTRAUKĖ ŽMONES

Bet štai 1848 metais netoli Frisco atrandamas auksas.

Tūlas mormonas Marshall, užtikęs auksą, nusivežė jį į miestą ištirti. Šis aukso gabalas perėjo per viso miesto kurį turėjo 798 gyventojus, rankas ir po valandos mieste nebuvo nė vieno žmogaus: kas ant arklio, kas pėsčias, išskubėjo į Coloronos farmą, kur dirbo Marshallas. Iš gretimų miestų kareiviai pradėjo dezertuoti, o laivai turėjo atsisakyti sustoti San Francisce, nes jūrininkai nebegrįždavo į laivus.

Visas pasaulis tada pradėjo kalbėti apie pasakišką Eldorado, kur auksą galima semti saujomis. Iš karto per keturis mėnesius mieste gyventojų skaičius išaugo iki 20,000, o po dešimties metų San Francisco turėjo 50,000 gyventojų.

Šiandien gi jame gyvena 2 milijonai.

1906 METŲ KATASTROFA

Praėjus pirmajam aukso ieškotojų antplūdžiui, mieste pradėjo įsikurti prekybininkai, fabrikantai, artistai...

Net didelės katastrofos, kurios ištiko kelis kartus šį miestą, nesukliudė jo augimą. Po baisaus 1906 metų žemės drebėjimo ir milžiniško gaisro, kuriame žuvo 2,500 žmonių ir buvo sunaikinta 30,000 namų, pridarant nuostolių už 700,000,000 dolerių, dviems metams praslinkus, San Francisco vėl atsistatė.

Sakoma, kad San Francisco klimatas labai tinka aklimatizavimuisi. Kinai antroje generacijoje pasidaro blondinais, o japonai išauga didesni.

Į PAGALBĄ SAVIESIEMS!

Nukreipkime savo mintis anapus Atlanto, į dabartinę Vokietiją, tremtinių pavadintą jau IIIjo karo pafronte, kur atitinkamu laiku vėl maišysis žemė su dangum, vėl fronto ugnys naikins gyvybes ir kultūrą — kaip tai buvo ir tebėra Lietuvoje ir kaip kad dabar vyksta Korėjoje, kur liejamas kraujas narsių Amerikos sūnų ir dukterų.

Dar šiandien teberprisimenu, kaip buvo džiugu, kai prieš pora metų New Yorko stotyje pamačiau savo dėdę, kuris manęs laukė 4 metus ir su džiaugsmo ašaromis tarsi tėvas pasitiko mano šeimą, ištrūkusia iš karo griuvėsių. Taip buvo kone visiems.

Tokių lietuvių susitikimų šiapus Atlanto, labiau ar mažiau džiaugsmingų, po II-jo karo buvo daugiau 24,000 tačiau 9,000 mūsų tremtinių tebėra atskirti nuo laisvojo pasaulio gyvenimo ir nuo savųjų.

Net ir dabar tebėstovi prieš akis vaizdas, sunkus prisiminimas, tai mano atsisveikinimas Vokietijoje su tais, kurie ten liko didesniam vargui, nevilčiai ir III-jo karo pavojams. Ir dabar, rodos, tebematau jų liūdnus, liesus veidus ir tebegirdžiu jų tartus žodžius: "Pasirūpinkite ten nuvykę ir dėl mūsų".

Ak, sunku būtų suskaičiuoti visus tuos bendrus tremtinių vargus, kai buvome priešo apiplėšti, kankinti, išvyti iš namų ir neturėjome, rodos, pasaulyje ramios vietos. Ir skaudžiausia, kad dalis to paties likimo brolių, išsaugojusių gyvybę per fronto ugnis ir bombų krušą, besilgėjusių savųjų šiapus Atlanto, pagaliau liko už tų jiems užtrenktų emigracijos durų, nes jie invalidai, ligonys, seneliai, vaikai, nedarbingi ir su tais visais dar mažutėlis skaičius darbingų, tačiau neturėjusių laimės išemigruoti.

Mes šiapus Atlanto — esame vienintelės jų viltys ir paskutinė paguoda jų sunkiose vargo dienose. Taigi BALFas ir paskelbė tremtinių pagalbos vajų, pakvietė į talką visas lietuviškas organizacijas ir atskirus veikėjus, kad būtų išvystyta labai sekminga veikla naujiems pajamų šaltiniams sudaryti.

Tam tikslui Vajaus Komitetas numatė trejopu būdu sudaryti gražias progas patriotiškai besijaučiantiems lietuviams atiduoti auką, skirtą tiems, kurie Vokietijoje alksta, šala, kenčia ligas ir dreba dėl savo neaiškios ateities.

Todėl spalio pirmąją savaitę bus daroma vidaus rinkliava. Tai vienas būdas.

Antras: spalio 7 dieną įvyks didelis vajaus užbaigtuvių koncertas, kuris bus ne kas kita kaip naujakurių ir jų geradarių gražus ir mielas susitikimas, kokio dar nebuvo New Yorke.

Trečias: šio vajaus proga bus išleistas specialus leidinys — kur bus truputis žinių apie tremtinių emigraciją ir įsikūrimą, ypač New Yorke ir jo apylinkėse. Bus šiek tiek kronikos apie BALFo veiklą ir bus labai daug tremtinių padėkų geradariams vietos lietuviams, kurie juos atsiėmė iš sugriautos Vokietijos. Taipgi bus pasiskelbę organizacijos, biznieriai ir įvairūs profesionalai, kurie tebeturi tikrą lietuviškos garbės jausmą paremti šalpos darbą ir tuo pačiu palaikyti santykius, kaip čia sakoma, per ofisus ir biznius su senaisiais ir naujaisiais.

Šis, tretysis pajamų sudarymo būdas, tas leidinio atspausdinimas, yra pats gražiausias ir įdomiausias būdas, nes tai bus ryškus dokumentas, kalbąs apie mus pačius ir naujuosius ir senuosius, ir jo pasisekimas priklausys nuo visų lietuvių paramos.

Juk bus gražu paimti į rankas leidinį ir matyti, kiek lietuviai, nuo seniau Ameriko,e gyvenantieji, padėjo tremtiniams jų tragiškoje padėtyje, su kokia meile tremtiniai atsidėkoja savo geradariams. Ir kiek yra nors po 1 dolerį vajų parėmusiųjų, nes ir tokie geraširdžiai bus suminėti leidinyje. Labai bus įdomu pavartyti atidžiai puslapius ir sužinoti, kiek pagaliau tremtinių iš apsileidimo ar užmiršimo bus nespėję viešai atsidėkoti savo gelbėtojui, kuris jam ištiesė ranką sunkiausioje gyvenimo nelaimėje. Labai bus malonu rasti skelbimų ir reklamų skyriuje savus klubus, organizacijas, kompanijas, savus biznierius ir profesionalus, kurie kelių dolerių auka paims puslapį ar jo dalelę ir tuo pačiu jeis į savo brolių remėjų sąrašę.

Gana vykusiai yra sumegstas sumanymas išleisti tokį daug pasakantį leidinį, nes čia, iš vienos pusės, visi atlieka gražią ir būtiną prievolę, kuri kitomis progomis gal ir brangiau kaštuotų. Iš antros pusės, tai mūsų žmoniškumo parodymas ne žodžiais, bet darbais.Leidinyje mes patys— kaip veidrodyje — pamatysime, kokie iš tikro esame. Pagaliau tas leidinys duos pelno, ir tai eis tokiems nelaimės broliams, kurie, ištrūkę iš dabartinės per daug jau sunkios padėties Vokietijoje, būtų už mus visus ir jautresni ir duosnesni ir skubesni į pagalbą nelaimėse skęstantiems.

Tad tenebūnie nė vieno lietuvio, kuris atsakytų ar vengtų bet kuriuo būdu prisidėti ir paremti, nes mūsų nusigrįžimas nuo Vokietijoje vargstančiųjų dar labiau juos slėgs. Kai patys esame sotūs, išsipuošę, naudojamės Amerikos gyvenimu ir įvairiais patogumais, nepraraskime atsakomybės jausmo už anų brolių sunkų likimą. Nepalikime jų supylusių, alkanų ir nevilty je. Tieskime pagalbos ranką saviesiems!

K. B.

Jurininkai daug sugalšta, bešveisdami laivų patrankas

PRAŠAU BALSO!

APIE VLIKĄ, ALTĄ IR LOZORAITĮ

Nuo šiol VIENYBĖJE įvedamas s k y r e l i s, pavadintas PRAŠAU BALSO, kuriame bus duodama progos skaitytojams išreikšti savo nuomonę vienu ar kitu aktualiu klausimu.

Šiame numerys spausdinam e, kiek sutrumpintai, mūsų skaitytojo J. B. laišką apie VLI Ką, ALTą ir Lozoraitį. RED.

Iš šalies žiūrint, atrodo, kad mūsų politikieriai visai prarado galvas.

Šiuo kartu ataką pradėjo dešinysis sparnas prieš min. St. Lozoraitį, kurio jie, kaip matyt, labai nemėgsta. Nemėgimo priežastis aiški. Šenas ir nesikeičias tos grupės dėsnis sako: "kas ne su mumis, tas prieš mus." Min. Lozoraitis kaltinamas, kad jis norįs pasidaryti diktatorium. Mat, jis nesiduoda diktuojamas tų, kurie tariasi turį tikrosios demokratijos monopolį. Įsivaizduokime tokį atvejį: **jei paskutinioji Lietuvos vyriausybė diplomatijos šefo pareigas būtų pavedusi eiti ne nepartiniam min. Lozoraičiui, bet kuriam nors krik. dem. grupės asmeniui, kad ir tokiam, kuris dėl savo nesugebėjimų jau pridarė stambių klaidų mūsų užsienio politikoj ir pats asmeniškai yra susikompromitavęs. Kas tada būtų? Ogi giesmė būtų visai kita. Kas išdrįstų prieš tokį dipl. šefą kelti balsą, būtų iškeiktas ir nukryžiuotas.** Mat toks asmuo būtų paklusnus krik. dem. užkulisio diktavimams, pasiduotų vienos partijos diktatūrai ir būtų jos įrankis. Min. Lozoraitis nėra pridaręs stambių klaidų užsienio politikoj, nėra susikompromitavęs, bet jis neboja jokios partijos diktavimų. Ir gerai daro, kad nori likti nepriklausomas.

Teisiniu atžvilgiu min. Lozoraičio padėtis yra labai tvirta. Nei vienas Lietuvos atstovas užsieny neginčija jo, kaip diplomatijos šefo, titulo ir funkcijų. Užsienio vyriausybės tatai irgi pripažįsta. Esant tokiai dalykų padėčiai, rašyti kabutėse diplomatijos šefo titulą yra vaikiškai užgaulus pasielgimas, kaip rašyti kabutėse kunigo titulą, kuriam dvasinės vyriausybės neuždrausta laikyti mišias.

Dar niekados politiniai pabėgėliai nepriėmė ir nepakeitė valstybės konstitucijos. Tai galima padaryti tik tada, kai yra laisva krašto teritorija ir yra de facto veikianti vyriausybė. Visiškai nesvarbu, kas ir kaip pakeitė senąją konstituciją nauja, svarbu tik tai, kad naujoji konstitucija neprikl. Lietuvoj faktinai įsigaliojo ir veikė, ir gana ilgai, net 12 metų. **Min. Lozoraičio tezė, kad emigrantai negali mainikauti valstybės konstitucijomis, teisiniu požiūriu yra nesugriaunama.** Nepripažįstant naujosios konstitucijos, reikėtų laikyti niekiniais ir visus 1926-1940 m. laikotarpyje išleistus įstatymus. Tų įstatymų jokie egziliniai komitetai panaikinti negali. Šitą teisę turės tik būsimoji Lietuvos vyriausybė nepriklausomame krašte.

Visas konfliktas išsivystė dėl min. Lozoraičio santykių nesklandumo su VLIKu. O kas gi yra tąsai Vlikas ir jo "dėdė" Altas, kuris duoda pinigus? Tai tik pora eilinių išeivių organizacijų ir niekas daugiau. **Jokių konstitucinių teisių jie neturi, nes jokioj mūsų konstitucijoj tokie organai nenumatyti.** Sudaryti jie abu nedemokratišku būdu: jokių rinkimų nebuvo, tai tik vaiduokliškų partijų padaras, kurių daugelis tik popieriuje egzistuoja. **Kodėl** jie išėjo savo sąstate **tokie,** o ne kitokie — niekas nepasakys. Tai savotiška "mirusių dūšių" kolekcija ir tiek. Tokio Vliko sąstatas dėl emigracijos nuolatos keičiasi. Dar labai būdinga, kad savo veikloje abu tie "veiksniai" elgiasi nedemokratiškai, **visiškai nesiskaitydami su viešąja nuomone.** Pora pavyzdžių: Vlikas dėl partinės aritmetikos užsispyręs neįsileidžia Maž. Lietuvos atstovo, o Altas sabotuoja kultūrinę veiklą, kuri yra pirmaeilės svarbos ir tik tokią veikla pateisintų Alto egzistavimą. O kuo jie užsiima? Apsėsti politikavimo manijos, jie dubliuoja diplomatinių atstovų funkcijas, kaišioja jiems kojas ir elgiasi taip, tarsi suaugę žmonės žaistų mediniais kareivėliais. Daugelis lietuvių į tą žaidimą rimtai ir nežiūri, tik apgailestauja, kad patriotiškai nusiteikusių tautiečių sudėti pinigai išmetami kaip į balą visokiems beprasmingiems pasivažinėjimams ir posėdžiavimams. Panašių į Vliką organizacijų yra ir daugiau, tad kodėl šiai teikti pirmenybę?

Tie vadinami "demokratai" turėtų įsidėmėti, kad išsivada **vusią Lietuvą tvarkys ir valdys tie, kurie dabar yra krašte, kurie kenčia ir kovoja.** Būkime tikri, jie nepasikvies į vadus nei Mykolo, nei Leonardo, nei Vinco. **Partizanai sudarys valdžią, o naujas seimas pasisakys dėl konstitucijos.** Tad visi gimčai dėl nesumedžiotos meškos kailio yra niekų darbas. Tačiau kokia gėda, dar daugiau — prasikaltimas, kai dabar vadinami "demokratai" neriasi iš kailio, norėdami sumiekinti tuos atramos taškus, kuriais turi remtis krašto atvadavimas ir pirmieji atstatymo žingsniai: diplomatinius atstovus ir valstybės konstituciją.

Keista, kad prie šio "koncerto" prisideda ir kai kurie kairieji arba liberalai. Tebūnie jie tikri, kad tokiu atveju, jeigu dešiniųjų manevras daleiskime pavyktų, tai kartu giedoję liberalai bematant būtų išmesti už durų.

Pabaigai dar galima paminėti vienas priekaištas, daromas diplomatinėms atstovams, būtent, kad jie esą labai neveiklūs kovoje dėl Lietuvos reikalų. Ką gi, galva sienos ne pramuši. Reikia tikėtis, kad atėjus laukiamam momentui jie savo pareigą atliks. Lietuvos vyriausybė atstovais skyrė geriausius iš turimų, nežiūrėdama partinio bilieto. Genijai visur retas dalykas. Kas galima tikrai prikišti diplomatinėms atstovybėms, tai **per menkas atitinkamos propagandos išvystymas.** Tačiau nei Vlikas, nei Altas šiuo atžvilgiu irgi daugiau nepadaro. Lithuanian Bulletin, kuriam leisti Altas duoda pinigų, visiškai suplonėjo: vos du sąsiuviniai per metus vietoj dvylikos. Jokia rimtesnė knyga apie Lietuvą svetima kalba jau keli metais nepasirodė. Šituo reikalu tai reikia visiems daugiau susirūpinai

J. B.

Prieš išvykdami į Korėją, kareiviai "žaidžia" karą poligone.

BŪKIT SVEIKI

Dr. S. Biežis

NKSMINGAS ĮPRATIMAS PRIE VAISTŲ

Vaistai yra naudojami nuo nemenamų lai- Žmonija dar neturėjo nei rašto, nei mo- lų, o vaistus jau naudojo ir sergančiuosius lė. Žinoma, tie vaistai buvo naudojami be io mokslinio pagrindo, o vien tik asmeni- nuovoka. Nežiūrint tų vaistų, ligos bujojo, nebuvo nė mažiausios jėgos joms sunaikin- kaip tai dabar daroma šiais laikais. Sako- yra, kad skęstantis ir šiaudo stveriasi, to- yra pateisinimas ir gydymasis kad ir ne- omis priemonėmis.

Betgi nepalaužiamas troškimas ir pasiry- as gyventi per ilgus amžius žmonių pro- medicinos mokslus atvedė ligi nūdienio što lygio. Tai ir mūsų praeities kartų nuo- nas.

Ką gi konkrečiai žinome apie vaistus? vaidina nepaprastą vaidmenį, išgelbstint ijonus gyvybių. Tačiau daugumoje jie yra nažai pavojingi, tai pačiai gyvybei, jei jie a nuosaikiai vartojami. Už tat su vaistais ia labai atsargiai elgtis.

Vaistų yra daugybė. Vieni jų yra padary- š augalų, kiti laboratoriniu būdu. Žodžiu, gamyba yra labai komplikuota ir juos te- gaminti tik specialiai paruošti žmonės. Iš s gi pusės vaistai turi savo ypatingo vei- o. Vienoms ligoms jie tinka, gi kitoms yra bevertiai. Todėl ir yra taip, kad vaistai turi būti taikomi prie ligų, o ne ligos prie vaistų.

Betgi yra vaistų, kurie esmėje nėra nuo- dingi, tačiau jie turi ypatybę, kad juos daž- nai vartojant, jie pasidaro neveiksmingi li- gai, o priešingai — dar kenkia pačiam orga- nizmui. Čia turiu galvoje žmones, kurie per- lengvai pradžioje įpranta vaistus naudoti, susidarydami įspūdį, kad negali be jų apseiti.

Ir taip nuolatos tam tikrus vaistus var- tojant, esti pavergiamos tiek fizinės tiek dva- sinės žmogaus jėgos. Žmogus atsiranda tokio- je būsenoje, kad jis jau nebeturi nei fizinių, nei dvasinių jėgų savo įpročių atsiremti, ir taip tampa jo vergu. Jis tenkinasi ta trumpa akimirka, kada, paėmęs vaistų ,nors trumpam, gautų tam tikro pasitenkinimo.

Žinome, kad nė vienas žmogus pasaulyje nėra apsiėjęs be skausmų. Dažniausiai jie esti laikini ir atrodo nedidelės svarbos. Bet jau pats laikas tada susirūpint, iš kur jie atsiran- da, ir stengtis jiems užkirsti kelią, kad ateity- je jų išvengtume išsiplėčiant didesniu mas- tu. Tik, norint to pasiekti, nereikia pačiam imtis būdų ir vaistų, bet pasitarti su žinovu, gydytoju, kuris visa tai stebėtų savo budria akimi. Čia savigydymasis kartais gali būti la- bai pavojingas taip, kaip ir besaikis įprotys prie vaistų.

AR AMERIKIETĖ YRA LAIMINGA?

amerikietė yra laiminga? Nėra, tur būt, pasaulyje ki- krašto, kur moterys būtų k privilegijuotos, kaip Ame- toje. Čia prieš įstatymus jos a ne tik lygios su vyrais, bet r stovi aukščiau. Jos gali rstis visomis profesijomis. utomobilių konstruktoriai ato dėl jų automobilius, rek- nų direktoriai joms patai- uja daugiau, negu kokiam saulio karaliui. Jos didžiu- oje gyvena penkiais metais iau už vyrą, ir paveldėda- os apdraudimo premijas, sidaro Amerikos turtų di- iausia savininke, jog priim- sakyti, kad Amerikos tur- priklauso tik našlėms. šalia kapitalo, kurį jos lai- savo rankose, amerikietės r turi vergą-vyrą, kuris dir- dėl jų ir kuris gyvena tik m, kad geriau joms tarna- s.

Čia vyras jau nuo 14 metų žiaus pradeda daryti išlai- s moteriškam kaprizui pa- nkinti. Jis kviečia merginą tino teatrą, perka jai gėles, lus... Taip lepinama nuo ažens, amerikietė nebeišli- iš automobilio, jei vyras atidaro dureles. Ji niekad nusiima pati nuo savo pe- kailinių. Ji niekad nesi- ngs nešti pakietuko, nors palydovas vyras ir būtų krautas kroviniais.

Mokykloje merginos popu- rumas būna didelis nuo to, k kartų per savaitę ji bu- pakviesta išeiti pasišokti. Kada amerikietė išteka, ji adeda rūpintis namų ruo- Bet vyrui irgi tenka padė- Virtuvėje visad būna paka- ta jo priejuostė. Jis rūpi- si vaikais. Tai jis dažniau- keliasi naktį, kad paruošti kui pieną, ir pakeitus vys- lus. Amerikoje priimta sa- i, kad vyras, kuris leidžia o žmonai naktį keltis, nė- džentelmenas.

eimoje, kaip sakoma, be- k visad moteris yra "bo- ". Didžiuma merginų ve- as vertina iš pinigo svo- Kiekvieną kartą, kada jų dausiama, kokių vertybių norėtų rasti pas savo būsi- vyrą, jos atsakys: "Jis tu- būti good provider", kitaip ant, jis į namus turi par- ti kuo daugiausiai pinigu. ei Europoje vyrai daž- usiai ieško skyrybų, tai erikoje būna atvirkščiai.

itai kaip vyras prašosi, d moteris padarytų jį savo gu.

psl.

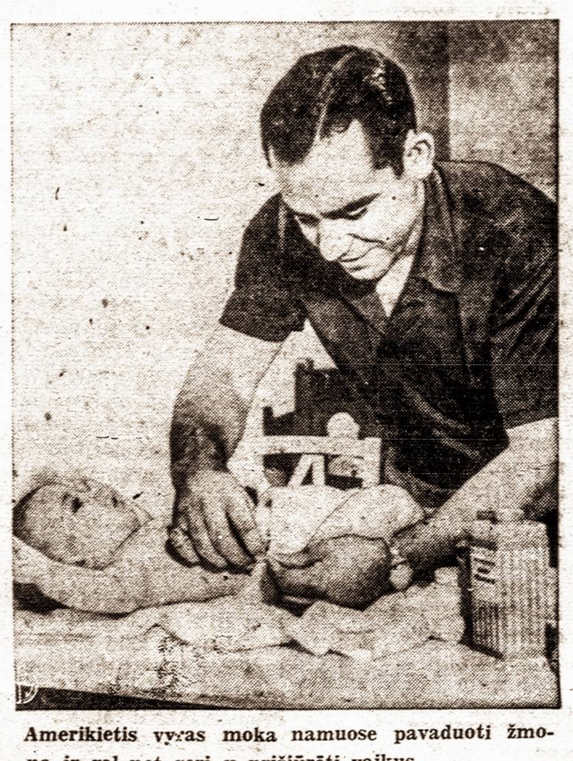

Amerikietis vyras moka namuose pavaduoti žmoną ir gal net geriau prižiūrėti vaikus.

Iš penkių atvejų, keturiuose moterys išprovokuoja skyry- bas. Beveik visad skyrybos vy- rui būna tikra katastrofa, jis apkraunamas mokesčiais ir turi apmokėti advokato išlai- das. Jei jis du kartu persiskiri- a, tai visai subankrutuoja. Jam belieka tik vienas kelias, bėgti į kitą valstybę, pakeisti pavardę, arba visai dingti, ri- zikuojant kalėjimą už bandy- mą pasislėpti nuo savo buvu- sių žmonų, kurios jį persekio- ja, kaip Viešpačio akis persе- kiojo Kainą.

Jei tik jo padėtis pagerėja, tai persiskirusioji gali reika- lauti, kad mokėjimas alimen- tų būtų padidintas. Per metus Amerikoje vyrai išmoka mil- ižiniškas sumas alimentų ir tai būna viena iš svarbiausių pa- jamų moterims, jog sakoma, kad 80% persiskirusių moterų niekad daugiau nebeišteka, nes jos būna aprūpintos iki senatvės.

Amerikietė būna geriau už kitas aprengta, valgydinama, turi geresnį butą, geriau gina- ma, turtingesnė, labiau ger- biama. Bet, sakoma, kad ji y- ra pati nelaimingiausia. Iš statistikos matosi, kad didžiu- ma moterų nepatenkintos gyvenimu, kurį jos turi.

Amerikietis žurnalistas Le- land Stowe moterims yra pa- daręs priekaištą: "Jūs", sa- ko, "esate per didelės egoistės ir išlepintos, jūs esate agresy- vios, niekad nebūnate paten- kintos, neužtenkamai būnate moteriškos ir nesiinteresuoja- te vyrais, jūs esate išlaidžios, jūs per daug reaguojate, per daug esate materialistės ir jums trūksta asmenybės."

Tai smarkus kaltinimas. Šiam žurnalistui atsakė Mrs. Ramona Barth moterų žurna- le: "Leland Stowe teisus, bet dėl to kalti patys vyrai."

"Jei moteris amerikietė vra agresyvė, tai tik dėl to, kad vyras būna per mažai agresy- vus."

"Šiandien, kaip ir Shakes- peare laikais pikčiurnos turi būti tramdomos, bet amerikie- tis vyras, vietoj energingai sutramdęs savo žmoną pasi- traukia tyliai į kampą, arba nusileidžia į karčiamą nusi- gerti. Jei amerikietė nesiido- mauja vyrais, tai tik todėl, kad vyrai nesiidomauja ja. Jis "medžioja" dolerius dėl moterų, suserga skilvio liga, bet užmiršta, kad šeimoje turi būti dar kitas dalykas —mei- lė."

Dr. S. Černovas
Kraujo ir Odos ligos
223 SECOND AVENUE,
Room 14
Tel. GR. 7-7697

JONAS SUTKAITIS,
Laikrodininkas.
Pārduodami nauji ir taisomi bei atnaujinami seni laikrodžiai.
449 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

JONAS PATAŠIUS
Žiedai, laikrodžiai, jų taisymas, kosmetika ir feliginiai dalykai.
307 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

DVI ĮDOMIAUSIOS KNYGOS

ŠIRDIES RŪMAI — visai nepaprastas naujas romanas, kuriame aprašoma viena Amerikos lietuvių šeima, ypač jų duktė, kuri vaikščioja su savo gydytoju širdies rūmuose... ir kas toliau atsitinka, skaitytojas pats ras, romaną skaity- damas. Knyga turi 450 puslapių, iliustruota, labai gražiai išleista, o jos kaina tik 4 doleriai. Persiuntimo išlaidas ap- mokame.

SLIUPTARNIAI — pirmutinė tokia teisinga, atvira, įdo- mi ir stambi knyga apie Amerikos lietuvių tautinį ir kultū- rinį atgimimą, apie jų sunkumus, vargus, kančias ir kovas dėl lietuvybės ir geresnio, šviesesnio rytojaus. Knyga turi 652 puslapius, iliustruota, labai gražiai išleista, jos kaina tik 3 doleriai! Persiuntimo išlaidas apmokame.

ABIDVI knygos sykiu tik už 6 dolerius!
Rašykite:
DR. ALG. MARGERIS, 3325 S. Halsted St. Chicago 8, Ill.

ĮVAIRENYBĖS

UŽSITARNAVO NEMOKAMĄ BILIETĄ

Vienai kinei Hong Kongo autobuse gimė kūdikis, kurs gavo nemokamą bilietą važi- nėti visą amžių Hong Kongo autobusais.

ŠTAI KĄ JIS VALGĖ

Vienam mažamečiui italui 8 metų amžiaus, Neapoly, ku- ris visą laiką skundėsi pilvo skausmu, gydytojai iš vidurių ištraukė 78 vinis, spygliuotos vielos gabalą, dvi plunksnas ir 14 gabalų aliuminijaus.

NARĖJO ISTIRTI ŽMONOS IŠTIKIMYBĘ

Montrealio gyventojas Wil- liam Morris be jokios priežas- ties iššaukė ugniagesius, taip aiškindamasis: "Aš norėjau žinoti, ar mano žmona užstos mane, kai aš busiu uždarytas į kalėjimą."

VISKAS ATEINA SAVO LAIKU.

Indijoje Ahmedababe vie- nas indusas, prašydamas die- vų lietaus, nutarė badauti de- vynias dienas. Neišlaikęs, jis mirė aštuntą dieną. Gi devin- tą dieną pradėjo lyti.

IR VALDŽIA APSIRINKA

Tūlas Jay Beisser iš Rock- ville, Md. smarkiai nustebo, kada jam vietoj permokėtų 21 dol. taksų valdžia atsiuntė čekį 540,000 doleriams. Čekį gražinęs atgal, jis gavo trum- pą paaiškinimą, kad tai buvu- si paprasta klaida...

PIRMĄ KARTĄ MATO

Chicagos elgeta "neregys" Thomas Murphy buvo areštuo tas, beprašant išmaldos. "Ar aš tave nebuvau areštavęs prieš kelis mėnesius?" paklau- sė jo policininkas. "O, ne," at- sakė elgeta, "aš jus pirmą kartą savo gyvenime matau".

IŠBANDĖ SAVO DARBĄ

Užbaigus statyti Penning- toną Gap, Virginia kalėjimą, stalius Lee Maness taip nusi- gėrė, jog buvo uždarytas į jo paties statytą kalėjimą, kaip pirmas kalinys.

TAI NĖRA JŪROS GYVATĖ

Hongkonge (Kinijoje) North- ern Telegraph Co. siūlo 800 dolerių tam, kas padės surasti vagį, pavogusį iš Kinijos jūros dugno 2 mylių ilgumo telegra- fo kabelį.

ILGA KELIONĖ

Dviejų sicilie čių žvejų nuo- tykis šiek tiek primena lietu- višką komediją "Amerika pir- ty". Du žvejai, susitaupę 1000 dolerių, davė juos vienam lai- vo kapitonui, kad slaptai nu- gabentų į Ameriką. Šis juos paslėpė tamsiame laivo sandėly ir po dvidešimt dienų susodino į laivelį ir liepė jiems plaukti į krantą, paaiškinda- mas, kad tai Amerika. Išlipę į krantą, žvejai darkyta anglų kalba bandė susikalbėti su gy- ventojais, bet koks buvo jų nustebimas, kada šie prabilo sicilišk ai. Pasirodo, kad po 20 dienų "kelionės" jie tik kelias mylias nuo namų tepajudėjo.

SKUBĄ KELEIVIAI

Viena taksių kompanija Ho- lyoke, Mass., įdėjo į laikraštį toki skelbimą: "Pasakykite mums kur jūs esate ir kur mes turime vykti jūsų ieškoti. Mes atvyksime tuojau pat ir nuvešime ten kur norėsite su didžiausiu atsargumu ir pilna- name komforte". Šita kompa- nija tuojau gavo laišką iš Ko- rėjos nuo 22 kareivių: "Mes esame per 16 mylių į šiaurę nuo 38 paralelės ant didžiojo kelio, trečioje skylėje iš deši- nės. Prašome skubiai atvykti mus ieškoti."

IEŠKOMI

Benediktavičius Juozas ir Konstancija iš Ližių k., Tau- ragės v.

Brinkmanas Martynas, iš Tauragės ap.

Januševskis Antanas, bai- gęs Rygoje Aleksandravo gim- naziją.

Knulas Julius, iš Tauragės parap.

Korolkevich Edvardas, iš Kauno.

Lemkienė (Lemke) Šneide- rytė Elzbieta, iš Kalnėnų k. Jurbarko v., ir vyras Lemkė Karolis, iš Batakių k.

Mačiuika, iš Gelvonkos k., Gelvonių v.

Mackevičius Boleslovas, iš Liepių k., Žeimių v., Kėdainių ap.

Meškytė Pikelienė, ir vyras.

Misiūnas Liūdas,iš Liepių k. Žeimių v., Kėdainių ap.

Norkus Pranas, ir sesuo Šti- lienė Morkytė, Antosė, kilę iš Raseinių ap.

Petkevičius Adomas, iš Pa- žiežių k., Veiverių v. Marijam- polės ap.

Vienybė 5

Raudonikis Juozas, kurio tė vai kilę iš Veiverių.

Valaitis Petras, iš Turcinu k., Šilgalių (vėliau Bubleliu) v., Naumiesčio (vėliau Šakių) ap.

Žvirblis Antanas ir Ksave- ras, iš Beržainių k., Panemu- nėlio v., Rokiškio ap.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į:

Consulate General of Lithuania,
41 W. 82nd Street
New York 24, N. Y.

"IŠ DŪMINĖS LUŠNELĖS"

K. B. Kraučiuno jumoristinių eilių knyga.. Dėl žingeidumo, skaityk ją: Kas išėjo iš dūminės lušnelės? Joje rasi žmogaus didelę ambiciją, nepasilikti dūmuose, bet kilti į šviesą, ir siekti to ko nebuvo galima. — Skaitydamas, prisiminsi Lietuvą, — nusišypsosi — iš Amerikos lietuvių gyvenimo šioje šalyje. Knyga $1.00. Rašykit autoriui visuomet šiuo adresu:

K. B. Kraučiunas,
Daynard Drive,
Canton, Conn.

JOHN'S TAVERN
JOHN SAUKUS, Sav.
217 Avenue B
Bayonne, N. J.
Tel.: 3-4136

STANLEY'S CAFE
702 W. LOMBARD STREET
BALTIMORE 1, MD.
Lietuviška užeiga, salė pa- rengimams — vestuvėms, krikštynoms, šermenims, gimtadienams
Jaukios patalpos, mandagus patarnavimas.
Čia mielai renkasi leituviai

WALTER'S CAFE
W. Medveckas, Sav.
Degtinė, alus ir vynas
1124 W. Pratt St.
Baltimore, Md.

BROADWAY RESTAURANT
Geras maistas, įvairūs gėrimai
Charles G. Slokus, Sav.
(Daugiau, kaip 20 m. buvęs draudimo agentas)
154 East Main Street
Waterbury, Conn.
Tel.: 3-9766

LIETUVIŠKA UŽEIGA
J. GUTAUSKAS, Sav.
Įvairūs gėrimai, pirmos rūšies virtuvė
201-203 E. Chapel Street
New Haven, Conn.

J. MARKIEWICZ
AND
SONS, Inc.
Laidotuvių Direktoriai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.
Tel.: 5-9229

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. VACLOVAS PAPROCKAS
1357 Bushwick Ave.
Ofiso tel. GLenmore 5-3094
Namų tel. GLenmore 3-4445
(važiuoti Jamaica line iki Chauncey St.).
VALANDOS:
12:30 — 2
6 — 8
ir susitarus
Sekmadieniais uždaryta

DR. TADAS SAVICKAS
1390 East 31st Street
(kampas Avenue N)
VALANDOS:
1 — 2 popiet
6 — 8 vakare
ir susitarus
Ofiso tel. ESplanade 7-1135
Buto tel. TAylor 7-8231

PETER GUSTAITIS, Jr., M. D.
87-20 85th Street
Woodhaven, L. I., N. Y.
VALANDOS:
2 — 3 popiet
6 — 8 vakare
Ketvirtadieniais ir šventad. tik susitarus
Tel. VIrginia 9-6125

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Ofiso STagg 2-0706
Namų — Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6858

HEmpstead 2-3800
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
Herbert & Bloomfield, Inc.
110 HEMPSTEAD TURNPIKE
Franklin Square, N. Y.

MĖSOS KRAUTUVĖ
J. MIRONAS, Sav. **CH. AIMONTAS, Vedėjas**
Mūsų firma be vardo, už tai mūsų prekės turi gerą vardą.
340 GRAND STREET, **BROOKLYN 11, N. Y.**
STagg 2-4329

Kas nori gero poilsio, tyro kalnų oro ir šviežio, skanaus maisto, tevažiuoja atostogų tik į —

MENDERIŲ FARMĄ

Kambarius užsisakykite iš anksto.

ONA MENDERIENĖ
BOX 51, WHITE SULPHUR SPRINGS, N. Y.
Tel. Liberty 520, M 2

SAVINGS ACCOUNTS
CORDIALLY INVITED

Latest Quarterly Interest-Dividend **2%** A YEAR Credited and Compounded Quarterly

On Regular Savings Accounts
Interest starts from the first of every month on sums from $25. to $10,000.

Deposits made on or before January 10, April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of such months if left to the end of a quarterly dividend period.

THE *Kings County*
SAVINGS BANK
135 Broadway at Bedford Ave., 539 Eastern Parkway at Nostrand Ave. Brooklyn, N. Y.
YOUR DEPOSITS IN THIS BANK ARE FULLY INSURED UP TO $10.000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

ALBERTS BALDŲ KRAUTUVĖ
ALBERT ELICE, Sav. Įsteigta 1920 m.
Didžiausias įvairių baldų išpardavimas
Miegamųjų ir gyvenamų kambarių baldai. Valgomųjų kambarių baldai ir kiti rakandai.
DABAR NUPIGINTA NUO 20% IKI 30%
Geros rūšys. Prieinamos kainos. Pilnas patarnavimas.
246-48-50-52-54-56 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EV. 7-4387

TARYBINĖS SPAUDOS PUSLAPIUOSE

— Naujas džiaugsmo šaltinis sovietų piliečiui yra valstybinės paskolos pasirašymas. organizuotai". Jeigu nebūtų Ji pasirašoma "vieningai ir šitos "vieningumo" organizacijos, tai žmonių džiaugsmo už tai, kad reikalaujama atiduoti net pusantro mėnesio alga, nebūtų galima pastebėti. "Vieningumas" tiek Kaune, tiek Klaipėdoje ar Pasvalyje, tiek kolchoze, tiek fabrike atsiekiamas visai paprastai: prakalba kokio kolūkio pirmininkas arba, kaip Ingaline, agronomas Pavlenko, arba kaip Eišiškėse, gerai apmokamas "gamybos pirmūnas" drg. Šimkonis bei panašūs bolševikų gerai apmokami galiūnai, ir pasirašo stambias paskolos sumas. Kitiems susirinkimo dalyviams tenka iš eilės sekti šiomis pėdomis ir "vieningai" savų viršininkų akyvaizdoje pasirašyti irgi tokias pat sumas. Tokių aprašymų pilna š. m. Tiesos 110 Nr.

— Tarybinis rašytojas turi gyventi tais interesais, kuriais gyvena tarybinės liaudies avangardas — bolševikų partija. Reikia kūrinių, kurie pavaizduotų darbininkiją, kolūkius, jų priešakinius žmones, pramonės pirmūnus, gausią inteligentiją ir šaunų jaunimą su komjaunimu priešakyje. Taip aiškina jaunųjų rašytojų pasitarime drg. J. Šimkus tarybinio rašytojų darbo, užsakydamas literatūrinį menių, lyg kokiam virėjui pietus.

Jis pats toliau klausia: ar mes galime tai padaryti? Pasirodo taip. Tam reikia tik gerai įsisavinti visų mokslų mokslą — marksizmą — leninizmą. Einant šituo receptu, J. Mackevičiaus "Kolūkiečio laiškas draugui Stalinui" —jau šedevras. Bet tokio T. Rostovaitė, kuri nedainuoja nei apie Staliną, nei apie kolūkius, bet apie žmones ir jų jausmus, pasižymi, pagal tarybinius kritikus, tuštumu, juo labiau, kad ji Tarybų valdžios pagalba pabaigė aukštąjį mokslą, buvo paskirta mokytoja, bet šios garbingos pilietinės pareigos nesuprato ir nuo savo profesijos atsisakė. (Tiesos Nr. 110).

IŠ ČEKOSLOVAKIJOS "PABĖGO" TRAUKINYS SU 107 KELEIVIAIS

Į amerikiečių zoną Vokietijoje iš Čekoslovakijos atėjo keleivinis traukinys su trimis vagonais, kuriuose buvo 107 keleiviai.

Mašinistas pareiškė, kad jis bėgo nuo komunistų.

Pasienio stoty jam pavyko pereiti su traukiniu ant kito kelio ir pabėgti per sieną. Drauge su mašinistu Vokietijoje pancrėjo pasilikti 20 keleivių, kiti, turintieji gimines Čekoslovakijoje, panorėjo grįžti atgal.

INŽINIERIŲ LAIKRAŠTIS

Chicagoje jau išėjo penki Technikos Žodžio numeriai, kuriuose lietuviai technikos darbuotojai dalinasi patyrimu savo darbe ir nagrinėja Lietuvos atstatymui rūpimus klausimus. Šis laikraštis turėtų pasidaryti pasaulyje išsklaidytų lietuvių architektų, inžinierių, technikų, bralžytojų, meistrų, kontraktorių jungtis. Dėl to Amerikos Liet. Inžin. ir Archit. Sąjungos Centro Valdyba New Yorke savo posėdyje nutarė paskatinti sąjungos narius ir kitus suinteresuotuosius asmenis remti Technikos Žodį prenumeratomis ir bendradarbiauti.

NAUJAI ATVYKĘ

Rugsėjo 5 d. laivu "General Butner" atvyko į New Yorką šie lietuviai tremtiniai:

Banionis Jonas, Joana, Harford, Conn.

Dobkevinius Leonas, Chicago, Ill.

Kemeza Andrius, Albina, Gintaras, Detroit, Mich.

Reklaitiene Betty, Hinsdale, Ill.

Srebalius Antanas, Detroit, Mich.

Vaiskunas Vitoldas, N. Y.

Rugsėjo 7 d. laivu "General Stewart" atvyko į New Yorką šie lietuviai tremtiniai:

Bendoraitis Antanas, Rochester, N. Y.

Bugvilionis Jonas, Ilse, Jonas, Povilas, Detroit, Mich.

Cenkus Stasys, Utica, N. Y.

Cerniauskas Juozas, Hildegard, Danute, Dayton, Ohio.

Kaptenis Otonas, Kazimiera, Nijole, Dorchester, Mass.

Milkovaitis Juozas, Auguste, Erna, Auguste, Ona, New York N. Y.

Palsiunas Edith, Detroit, Mich.

Poskus Kazys, Martha, Peter, Yonkers, N. Y.

Povilaitis Andrius, Chicago, Ill.

Schoen, Nadie, Madison, Wisc.

Silas Meta, Alfred, Paul, Rockville, Conn.

Urbanaviciene O Rockville, Conn.

Vysniauskas Jonas, Chicago, Ill.

Lietuviai advokatai

STEP. BRIEDIS, Jr.
197 Havemeyer St.,
Tel.: EVergreen 7-9394
BROOKLYN 11, N. Y.

CL. A. VOKETAITIS
41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS, N.Y.
Tel. NEwtown 9-5972

ANT. J. WESLAN
(Vizlanskas)
16 Court St. Brooklyn, N.Y.
Tel. MAin 5-1260

WILLIAM J. DRAKE
(Dragūnas)
ADVOKATAS
85-03 WAREHAM PLACE,
Jamaica Estates 3, N. Y.
Tel. JAmaica 3-7722

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

JOSEPH VASTUNAS
Real Estate & Insurance
Paskolos namams
1008 Gates Avenue
Brooklyn, N. Y.
GLenmore 5-7285

MAISTAS
QUALITY MEAT MARKET
Pirmos rūšies mėsa.
Priimami užsakymai vestuvėms ir kitokioms puotoms.
Savininkai:
Cr. Shimanskas,
Ch. Mitchell
483 GRAND STREET,
Brooklyn 11, N. Y.
EV. 8-4608

DEGTINĖS KRAUTUVĖ
(Ray's Liquor Store)
Didelis įvairių rūšių degtinės ir vyno pasirinkimas.
Juozas ir Izabelė Misiūnai,
Savininkai
103-55 LEFFERTS BLVD.
RISHMOND HILL, N. Y.
VIrginia 3-3544

AJARŲ ŠAKNYS

Ajarų šaknys gelbsti nuo vidurių užkietėjimo, gerai veikia skilvį, padeda pašalinti dieglius, nereikalingus pilvo gazus, paskatina neveikliuosius kūno organus ir taip pat naudinga mažakraujams. Mokslininkai sako, kad ajarų šaknys turi šių mineralų: sulfuro, fosforo ir potasijaus. Visi šie mineralai reikalingi žmogaus organizmui. Ajarus galima gerti kaip arbatą, taip pat naudinga juos kramtyti ir seiles ryti. Ajarų šaknys $2.50 svaras. Mažiau perkant, 6 uncijos už $1.00.

ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

GERIAUSIS
INSURANCE
IR
REAL ESTATE
Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON
111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.
Telefonai:
VIrginia 9-0842 ir
VIrginia 7-4111

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDĖJAS
SEŠTADIENIAIS, NUO 2 IKI 3 VAL. PP.
IŠ WWRL, 5000 kcl.
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9293

Jau 10 metų, kai visi klauso
"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" radijo valandų,
kurios yra transliuojamos šeštadieniais nuo 4,45 iki 5,30 valandos iš stoties WEVD (1330 klc. — 5000 W).
Direktorius Jokūbas J. Stukas, 1264 White St., Hillside, N. J. Tel. WAverly 6-3325.

Tel. VIrginia 9-3112
PARK FLORIST
Matthew Mažeika
Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.
8015 JAMAICA AVA. WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro)

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
VYTAUTAS BELECKAS, savininkas
BARAS, RESTORANAS, DIDELĖ SALĖ SUSIRINKIMAMS VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PUOTOMS
VISI KVIEČIAMI ATSILANKYTI
1883 MADISON STREET, BROOKLYN 27, N. Y.
(Prie Firest Ave. stoties) (RIDGEWOOD)
Tel: EV. 2-9586

MALONI VIETA SUSITIKTI PO DARBO
RESTORANAS IR BARAS
ĮVAIRUS GĖRYMAI IR UŽKANDŽIAI
Savininkas — mūsų tautietis GEORGE RACHUN
MORGAN AVE. ir HARRISON PLACE, BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: HY 7-9758

JOSEPH LACHOWICZ
BARAS IR RESTORANAS
ŠILTI VALGIAI IR ĮVAIRŪS GĖRIMAI
Kampas Bedford Ave. ir No. 4th St. Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EV. 4-8325

B. J. SCHEGAUS
REAL ESTATE & INSURANCE AGENTAS
Seniausia lietuviška nekilnojamo turto ir draudimo įstaiga Brooklyne
Visada visiems sąžiningai patarnaujama.
195 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 7-1241.

Telefonas: *EVergreen 7-7411*
KLEEN KOL COAL CO.
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
Anglys, Coke ir Aliejus
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

Paminklai
JOS. BERMEL INC.
H. H. ALTHOFF, Pres.
PAVYZDŽIAI IR ĮSTAIGA
PRIEŠAIS NAUJUS VARTUS Į ŠV. JONO KAPINES
Kampe Metropolitan ir 8-th Street (Dry Harbor Road)
MIDDLE VILLAGE, QUEENS COUNTY, N. Y.
Tel. DAvenport 6-2393 DAvenport 6-2633

The GLEN RESTAURANT
Puikiausi valgiai pietums ir vakarienei. Įvairios rūšies žuvis. Paruošiami užsakymai išsinešimui
DIDELIS VYNO IR LIKIERIŲ PASIRINKMAS
Salė parengimams ir susirinkimams
98 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y.
kampas DeKalb Ave. (Prie pat Wagner Kino Teatro).
Telefonas: EV. 2-9118

RESTORANAS IR BARAS
ĮVAIRŪS GĖRYMAI IR VALGIAI
LIETUVIS VIRĖJAS, LIETUVIS BARTENDERIS
31 So. 3rd St., Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV. 4-8719

COOPER RESTAURANT
BAR & GRILL
FRANK MILAS ir JOHN L. RIMSA
Savininkai
101 Cooper Street, Brooklyn, N. Y.
(Evergreen Ave. kampas)

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. EVergreen 4-9737 BROOKLYN, N. Y.

ALLIANCE CRYSTAL COCTAIL BAR
Kazys ir Alvina Buividai
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai
DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI
Vakarais muzika prie baro.
80 ST. MARKS PLACE NEW YORK, N. Y.
(8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiai.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

KAS
PIRMIAUSIA
Daugelis žmonių, kurie kreipiasi į mūsų praktiką, visus kitus gydymo būdus išmėgino. Jūs mėginate CHIROPRAKTIKĄ paskiausiai ir tampate sveiki. Jūs galėjote daug skausmų išvengti, jei PIRMIAUSIA chiropraktiką būtumėte mėginę. Chiroparktika išgydžiusi "beviltiškuosius", pasiekė pavydėtinai gerų pasekmių, tačiau tie patys lengviau būtų pagydomi, jei jie ne būtų pasiekę kritingos būklės. Pirmiausia mėginkite
Chiropraktika
JOHN D. PETTEI
CHIROPRACTOR
68-04 Fresh Pond Road
Ridgewood.
HEgeman 3-4536.

DAvenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

Generalinis dažymo kontraktorius
STANLEY PETRASH
Pataisymo — pertaisymo darbai
SENIAUSIAS LIETUVIŲ DAŽYMO KONTRAKTORIUS
9432 111th STREET, RICHMOND HILL, N. Y.
Tel. VIrginia 9-6354

LEONA'S BAR & RESTAURANT

LEONA IR JUOZAS PETRAIČIAI, Sav.
341 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-9414

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, Direktorius
660 GRAND STREET, Tel. STagg 2-5043
ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

SHALINS FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
Koplyčia Laidotuvėms NOTARY PUBLIC

ANTANAS J. POLAKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Tel. EVergreen 7-8479
151 Metropolitan Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

I. E. Kraunaitis, buvęs Lietuvos kariuomenės pulkininkas, darbe susižeidė dešinią ranką, kurios jis ir dabar, po penkerių mėnesių, negali kaip reikiant vartoti.

Izabelė Radzevičiūtė yra Balfo leidinio sekcijos pirmininkė (Didžiojo New Yorko tremtinių pagalbos vajaus komitete) skelbimai priimami Balfo raštinėje iki rugsėjo 21 d.

St. Modzeliauskas, buvęs Lietuvos valstybinės operos baleto artistas, iki šiol gyvenęs Philadelphijoje dabar persikėlė į New Yorką.

Marija Gražinytė, aktyvi Balfo 100-je skyriaus narė, šiuo tarpu talkininkauja Didžiojo New Yorko tremtinių pagalbos vajaus komitetui vėr buodama vajaus rėmėjus, aukojančius po 1 dolerį.

K. Ječius, mūsų laikraščio bendradarbis, iki šiol gyvenęs Schenectady, N. Y. neseniai su šeima išvyko į Chicagą.

Emilija Vaišnoraitė, nuolatinė Balfo talkininkė, paėmė parduoti bilietų į tremtinių pagalbos vajaus koncertą.

J. Olšauskas, žinomas artistas, buvo atvykęs iš Amsterdamo įvairiais savo reikalais ir tą proga lankėsi Vienybės įstaigoje.

Juozas Ginkus rugsėjo 1 d. pradėjo skelbti tremtinių pagalbos vajų per savo lietuvišką valandėlę: kalbėjo B. Kulis, deklamavo N. Kleizaitė, buvo parinkta efektinga lietuviškų plokštelių muzika. Aną šeštadienį kalbėjo šalpos reikalu kun. V. Dabušis.

J. Vaitkuvienė, Vienybės skaitytoja, visą vasarą išbuvusi savo vasarnamy Porter Corners, N. Y., šiomis dienomis grįžo atgal į Brooklyną.

M. Liuberskio vadovaujamas Operetės choras sutiko atlikti koncerte programą šalpos vajaus užbaigtuvėse. Žada padainuoti naujų dainų.

ŠVIESOS SKYRIAUS POBŪVIS GREAT NECKE

Sambūris šviesa New Yorko skyrius kviečia visus šeštadienį, rugsėjo 22 d. į kultūrinį pobūvį Great Neck, L. I. Kasmočių sode 89-91 Steamboat Road. Programoje bus dr. Margerio Jesaičio paskaita tema "Šiandieninės pažiūros gyvybės klausimu" su diskusijomis. Po to seks linksmavakaris su nuotaikingais pajvairinimais, grojant džiazo orkestrui. Pradžia 4.00 val. popiet. Susisiekimo ir kit. informacijų klausimu maloniai prašoma skambinti: GLenmore 5-6262.

Skyriaus Valdyba

Pianistė Sofia Paleček-Levickienė (buv. Klaipėdos ir Kauno konservatorijos mokytoja ir Valst. Operos Kaune koncentmeisterė) priima mokinius (piano) vaikus ir suaugusius.

Be to, akompanuoja dainininkams ir skambina baleto studijose.

Kreiptis: tel. Virginia 7-6101 W kasdien nuo 8-9 vakaro arba raštu — 91-49, 115 St., Richmond Hill, L. I., N. Y.

PADĖKA

American Sugar Refining Co. dirbantiems lietuviams, įvertinusius mūsų darbą sporto srityje ir dovanojusiems mums du vertingus futbolo kamuolius, tariame ačiū.

Liet. Sporto Klubo valdyba.

NAMAS PARDAVIMUI

Ridgewoode prie BMT stoties, 16 šeimynų su moderniškais įrankiais, aliejaus šiluma, vienas butas tuščias ir galima gauti kitą butą, atleidus prižiūrėtoją. Nuomos į metus nuo $5,000 iki $6,000. Nuoma už butus galima pakelti. Lincoln Savings Banko morgečius 4% numokamas $500 metams.

BENEDICT J. SCHEGAUS
195 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1241

SAVI — SAVIEMS!

BIZNIERIAMS IR PROFESIONALAMS

Visos organizacijos, visi klubai, visi biznieriai ir profesionalai turėtų paskubėti pasiskelbti specialiame Balfo leidinyje, kuris pasirodys spalių 7 d. Skelbimai įduodami nevėliau rugsėjo 21 d. leidinio redaktorei I. Radzevičiūtei arba Balfo talkininkams: A. Buividienei, D. Klingai, P. Narvydui, K. Pačėsai, J. Steponaičiui, M. Strumskienei, A. Šimučiui, O. Valaitienei, W. Wolf, V. Zubavičienei. Tačiau patogiausia kreiptis į Balfą telefonu: EVergreen 7-1422.

TEKAŠTUOS 4 DOLERIUS

Tremtiniai, kurių pareiga atsidėkoti savo sponseriams, tenepamiršta! Jie tikrai nepamirš. Tuo tarpu jau gauta padėkų net iš kitų miestų, kur yra jautresni tremtiniai. Nesvarbu, jei kieno sponseris ne Brooklyne ar New Yorke, o kur nors kitur gyvena. Arba: pav., tremtinys gyvena ne šituose suminėtuose miestuose. Ne taip jau sunku bus tą leidinį su vieša padėka pasiųsti kitur. Tai bus gražus ir viešas būdas bent tokia proga parodyti savo geradariams dėkingumą. Ir pagaliau tai tekaštuos tik 4 dolerius.

VISI PO VIENĄ DOLERĮ

Biznieriai ir profesionalai pasiskelbdami, o tremtiniai savo padėkomis bus prisidėję į vajaus akciją: kitus ruoštu imant, tai bus nuoširdus gestas paremti Vokietijoje šalančius, alkanus ir vargstančius tremtinius.

Tačiau ir tie, kurie nesiskelbs, ir tie, kurie nuo padėkų pareiškimo laisvi, tepaaukoja bent po vieną dolerį Balf ir tuo būdu tejeina į savųjų brolių rėmėjų sąrašą. O bus tokių stiprių pareigų vyrų, kurie ir pasiskelbs ir padėką ką pareikš ir neužmirš tą vieną dolerį skirti taip pat savųjų šalpai. Pagaliau po vieną dolerį tai jau gali paaukoti visi: senieji ir naujieji Amerikos lietuviai, ir toji auka su kiekvieno aukotojo vardu bus suminėta Balfo leidiny, žurnale, jei auka bus įteikta nevėliau rugsėjo 21 d.

B. K.

TĖVŲ SUSIRŪPINIMAS

Paskutiniąją savaitę daugumas tėvų kreipėsi į Tėvų Komitetą ir Mokytojų Sąjungą, New Yorke, teiraudamiesi, ar jau įvestas lituanistinis švietimas Brooklyne Apreiškimo parapijinėje mokykloje. Juk tuo buvo rūpinamasi per ištisas atostogas ir pagaliau įteikta "Pro memoria" klebonui kun. N. Pakalniui. Daugumas tėvų norėtų nuo šių mokslo metų savo vaikus perkelti į šią parapijinę mokyklą, jei joje būtų sudaryta lietuviška aplinka ir lituanistiniai dalykai dėstomi lietuviškoje dvasioje.

MIRĖ

Elena Malonienė, buvusi Zailskienė, mirė rugsėjo 5 d. Hudson, N. Y. Palaidota rugsėjo 9 d. Liko vyras Jonas Malonis, du sūnūs ir dvi dukterys.

Edv. Kaye (Katkevičius) New Yorko policininkas, 44 m. amžiaus. Mirė rugsėjo 5 d. Palaidotas rugsėjo 10 d. Liko žmona, brolis ir eilė giminių.

Frank Bailey (Bieliūnas) mirė rugsėjo 7 d. Palaidotas rugsėjo 11 d.

Petronėlė Jurevičiūtė, 68 m. amžiaus, mirė rugsėjo 7 d. Palaidota rugsėjo 11 d.

Uršulė Stasienė, 60 m. amžiaus, mirė rugsėjo 9 d. Palaidota rugsėjo 12 d.

Visų šių mirusųjų laidotuvių apeigomis rūpinosi Juozo Garšvos įstaiga.

W. J. DOWNER
Pirmas lietuvis vaistininkas Amerikoje.
229 BEDFORD AVE.,
Brooklyn 11, N. Y.

AUKOS VIENYBĖS POPIERIO FONDUI

Andai Vienybėje buvo nusiskųsta, kad, kainoms kylant ir popieriui brangstant, laikraščio leidimo našta kaskart vis sunkėja. Ta pačia proga buvo pažymėta, kad kai kurie Vienybės draugai siūlo įsteigti specialų Vienybės popierio fondą, kad tuo būdu būtų galima gauti pagalbos iš jų pačių skaitytojų. Kitais žodžiais tariant, kad ir patys skaitytojai prisidėtų prie laikraščio leidimo. Tuo labiau, kad kainoms pakilus, toli gražu neužtenka keturių dolerių prenumeratai apmokėti.

Į šį nusiskundimą tuo tarpu atsiliepė keletas mūsų laikraščio draugų. Steigiamajam Vienybės Popierio Fondui štai gautos pirmosios aukos, kurias su malonumu paskelbiame:

W. Valaitis Philadelphia, Pa.	$25.00
J. Kavaliauskas Philadelphia, Pa	25.00
B. Čeponis St. James, L. I.	10.00
A. Aleksiejus Richmond Hill, N. Y.	1.00
J. Rodzinskas Hartford, Conn.	1.00
J. Zilinskas Weehawken, N. J.	1.00
Jack J. Stukas Newark, N. J.	1.00
Viso:	$64.00

Tai "pirmosios kregždės". Reikia tikėtis, kad ir kiti mūsų laikraščio draugai paseks šį gražų pavyzdį, kurį laikome Vienybės Popierio Fondo pradžia. Už aukas tariamas nuoširdus ačiū.

Vienybės Administracija

Naujas Metropolitan Operos artistas

ALGIRDAS BRAZIS, baritonas, kuris praeitą pavasarį turėjo savo debiutą Carnegie Hall New Yorke, neoficialėmis, bet patikrintomis žiniomis, šiomis dienomis priimtas į Metropolitan Operą.

Iš penkių baritonų, dalyvavusių bandymuose rugsėjo 11 d., Metropolitan Operos vadovybė su direktoriumi Rudolf Bing priešaky, pasirinko Algirdą Brazį.

Iki šiol dainininkas gyveno Chicagoje, bet dabar, pasirašęs sutartį su Metropolitan Opera, persikelia į New Yorką.

Annai Kaskai ir Polynai Stoskai pasitraukus, Algirdas Brazis dabar yra vienintelis lietuvis artistas Metropolitan Operoje.

Dr. B. K. Vencius sumedžiojo mešką

Dr. B. K. Vencius ir šiemet išvyko į Maine valstybę atostogų. Bet, kaip pernai, taip ir šiemet jis su sūnum Armu išvykęs atostogų, faktinai laiką praleidžia medžioklėje.

Štai mums pranešama, kad iki šiol dr. Venciui pasisekie sumedžioti mešką, lūšį ir dvi laukines kates. Kadangi dr. Vencius savo ofise bus tik rugsėjo -8 d., tai reikia manyti, kad iki to laiko jis ten, Maine valstybės giriose, dar ką nors sumedžios.

Pacientai, kurie dr. Venciaus laukia grįžtant, be abejonės, turės daug malonumo išgirsti apie tuos įdomius medžioklės nuotykius.

GEROS VEISLĖS šuniukų gali te gauti nemokamai. Prašoma kreiptis šiuo adresu: J. Ginaitis, 48 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

DIDŽIULIS LIETUVIŲ RADIJO

RUDENS PIKNIKAS

rengiamas

LIET. RADIJO ORGANIZACIJOS RŪTOS, vad. J. Stukui

įvyks Sekm., Rugsėjo (Sept.) 23 d. 1951

LIETUVIŲ LAISVĖS PARKE,

340 Mitchell Ave., Linden, N. J.

Pikniko pradžia 12:30 val. p. p. **Programa 4:00 val.**

PROGRAMOJE: Bendras visų dalyvių liaudies dainų dainavimas. Rūtos Dainos Ansamblis, vad muz. Al. Kačanauskui, Karališkos Šeimos Rinkimai. Išlaimėjimai — Įvairios staigmenos. Turtingas Bufetas. Šokiams gros lietuviškas Mel-Chords orkestras nuo 3 val. p. p.

BILIETAI — 75 c. (įskaitant 15 c. taksų)

Visi maloniai kviečiami.

Klausykite Lietuvos Atsiminimų radijo valandėlės 10 metų sukakties proga Šešt. Rugsėjo 22 d., nuo 4:30 iki 5:30 v. p. p. (visą valand) iš WEVD stoties, 1330 kil., 107.5 meg. Programoje dalyvauja visa eilė žymių menininkų.

Pasibaigė vasaros malonumai.

Naujakurių ir New Yorko vajaus vakaro rėmėjų dėmesiui

Didžiojo New Yorko Tremtinių Pagalbos Vajaus Komitetas nutarė spalio 7 dienos leidžiamajame specialiame koncerto leidinyje ypač atsižvelgiant į lietuvius naujakurius, kurie norėtų pareikšti padėkas savo kvietėjams. Todėl nustatyta **4 dol. kaina tokioms padėkoms, kurios užimtų nedaugiau kaip 1/8 leidinio** puslapio. Atsiuntę vieną dolerį, skaitysis vakaro rėmėjais (booster) ir jų pavardės taip pat bus paskelbtos tame leidinyje.

Iškirpkite šią atkarpą, užpildykite ją ir su 4 dol. pinigais, čekiu ar Money Orderiu (vakaro remėjai — 1 doleriu) ir siųskite šiuo adresu:

Didžiojo New Yorko Tremtinių Pagalbos Vajaus Komitetas
105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Prašau patalpinti mano padėką kvietėjui:

Naujakurio vardas ir pavardė .....
Adresas .....
Kvietėjo vardas ir pavardė .....
Adresas .....
Vakaro rėmėjo vardas, pavardė .....

Maironio Mokykla pradeda mokslą

Šeštadieninė Maironio vardo mokykla pradeda naujus mokslo metus rugsėjo m. 22 d. tradicinėmis iškilmėmis, kurios prasidės 9 val. ryto Apreiškimo bažnyčioje.

Mokykloje šiais metais bus baigiamoji klasė, kurią išėję, iš lithuanistikos dalykų gaus lietuviškos gimn. atestatą. Į šią klasę gali stoti ir vyresnio amžiaus (virš 18 m.) lankytojai.

Taip pat atidaromas ir pradinis skyrius, į kurį priimami 5 metus suėję vaikai.

Šioje mokykloje bus mokama ne tik lithuanistikos dalykai, bet ir auklėjimas grynoj lietuviškoj dvasioj.

REIKALINGAS SUPERINTENTENDENTAS. Turi būti prityręs ir turėti rekomendacijas. Atlyginimas $80.00 į mėnesį ir dykai keturių kambarių butas. Kreipkitės šiuo adresu: 130 South 9th St., arba telefonu Evergreen 7-9620.

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
Laikrodininkas
Taiso įvairių formų visokių rūšių laikrodžius greit ir pigiai.
245 Union Ave.,
Brooklyn 11, N. Y.

BALFas skelbia didžiulį vajų

Daugelis Amerikoje gyvenančių mano, kad lietuviams tremtiniams Europoje jokia pagalba nereikalinga, nes beveik visi jau išvažiavo ir įsikūrė Amerikoje ar kitose valstybėse. Deja, dar liks 5,000 lietuvių paliegėlių, senelių ir kitų nedarbingų žmonių Vokietijoje, kuriems beveik nėra vilties kitur įsikurti. Sveikieji ir darbingieji lietuviai surado sau pragyvenimo šaltinius, bet paliegėlių ir nedarbingųjų, ne galinčių sau duonos kąsnio užsidirbti, laukia tik didelis skurdas. Tokiems būtinai reikalinga pašalpa ir globa. Jiems reikalingi drabužiai, maistas, vaistai, vitaminai ir įvairiems reikalams pinigai. Norint bent kiek sumažinti jų skurdą šią žiemą, skubiai reikia jiems būtiniausiems reikalams $100,000.00 ir 100,000 svarų drabužių ir avalynės.

Šį rudenį, pradedant spalių 1 d. BALF'as skelbia didžiulį vajų — piniginių aukų, drabužių ir avalynės rinkliavas įvairiuose miestuose.

Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo valdyba maloniai kviečia visas Amerikos lietuvių parapijas, organizacijas, BALF skyrius ir pavienius veikėjus į šio vajaus talką, suruošti savo miestuose piniginių aukų, drabužių ir avalynės rinkliavas.

PADĖKA

Pareiškiam nuoširdžiausią ačiū Ponui Stanley Bujanauskui už sudarytą mūsų vardu garantiją ir suteiktą materialinę paramą. Taipogi dėkojame Čiaplinskų šeimai padėjusi mums įsikurti.

Su pagarba,

J. Sušinskienė ir sūnus Vytautas.

Fasolino Memorials

Fank Fasolino, Sr., Savininkas
Ernest Fasolino, Biznio vedėjas.

GAUNAMI ĮVAIRIAUSIO STILIAUS PAMINKLAI, MAUZOLIEJAI IR STATULOS.

Fasolino Memorial firma, kuri stato paminklus, Calvary, Mt. St. Mary ir visose kitose Long Island kapinėse, lietuviams yra žinoma daugiau, kaip 40 metų.

Darbas atliekamas artistiškai, sąžiningai ir prieinamomis kainomis.

Pasirinkimas neribotas. Tik reikia aplankyti Fasolino Memorials paminklų parodas...

DIRBTUVĖ IR PARODA:
79-12 METROPOLITAN AVE., MIDDLE VILLAGE, L. I.

Paminklų paroda:
66-86 80th STREET, MIDDLE VILLAGE, L. I.

CENTRALINIS OFISAS:
66-56 80th STREET, MIDDLE VILLAGE, L. I.

FASOLINO MEMORIALS

(PRIEŠ PAT ŠVENTO JONO KAPŲ VARTUS)

DAvenport 6-1282

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE...

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.

Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MEN
1245 **BROADWAY** **BROOKLYN 21, N. Y.**
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

ALBRECHT & KOELBER
MĖSOS URMO PARDAVIMAS
197 NORTH 6th ST., **BROOKLYN 11, N. Y.**
EVergreen 8-6322

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 86th ST., **NEW YORK CITY**
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Šią vasarą atostogas praleiskite prie banguojančio Atlanto vandenyno.
NEW PLAZA VIEŠBUTIS
***Emilija Mikonienė*, Savininkė**
MADISON & AMHERS AVE. **MARGATE CITY, N. Y.**
Tel.: Atlantic City 2-5445